नगरपालिकाहरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि-२०६६

Manual for Assessment of Minimum Conditions & Performance Measures (MCPM) of Municipalities-2066

नेपाल सरकार
स्थानीय विकास मन्त्रालय
स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय
२०६६

नगरपालिकाहरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि-२०६६

Manual for Assessment of Minimum Conditions & Performance Measures (MCPM) of Municipalities-2066

नेपाल सरकार
स्थानीय विकास मन्त्रालय
पुल्चोक, ललितपुर
website: www.mld.gov.np

स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग
फोन नं: ०१-५५३७७२७
फ्याक्स: ९७७-१-५५३७४३३
ईमेल: lbscs@wlink.com.np
website: www.localfinance.org.np

सहयोग

स्थानीय प्रयासद्वारा शहरी विकास कार्यक्रम (udle, GTZ)

Urban Development through Local Efforts Program

प्राक्कथन

स्थानीय निकायहरु स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ तथा स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ अनुरुप संचालित छन् । स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबलीको नियम २७३ "घ" मा स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सिफारिश समेत लिई न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन सूचक समेतको आधारमा स्थानीय निकायको मूल्याङ्कन गरी अनुदानमा थपघट गर्ने तथा पुरस्कृत गर्न सक्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ । यसै क्रममा नेपाल सरकारको आ.ब.२०६३/६४ को बजेट बक्तव्यमा स्थानीय स्रोत परिचालन बढाउन र प्राप्त साधनको प्रभावकारी उपयोग गर्न बढवा दिने उद्देश्यले स्थानीय निकायको कार्य सम्पादनका आधारमा अनुदान घटबढ गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ" भन्ने प्रावधान रहेको छ । यस अनुरुप नेपाल सरकारले स्थानीय निकायहरुलाई कानून बमोजिम प्रदान गरिएको जिम्मेवारी र अधिकार बमोजिम स्थानीय निकायले कार्य सम्पादन गरे नगरेको मूल्याङ्कन गरी स्थानीय निकायलाई दिइने अनुदानलाई थपघट गर्ने सिद्धान्त स्वीकार गरेको छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा २३६ मा प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकारले स्थानीय निकायलाई तोकिएको न्यूनतम अनुदान उपलब्ध गराउनुको अतिरिक्त सम्बन्धित स्थानीय निकायको जनसंख्या, विकासको स्तर, राजश्व परिचालन गर्न सक्ने सम्भाव्यता र क्षमता, वित्तिय साधनको आवश्यकता, आय र व्ययको नियमित अभिलेखन कार्य, लेखापरीक्षणको स्थिति, आर्थिक अनुशासनको स्थिति जस्ता आधारमा थप अनुदान रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ भन्ने प्रावधान रहेको छ। उक्त प्रावधान बमोजिम नगरपालिकाहरुलाई तोकिएको कार्य सम्पादन गर्न नेपाल सरकारले निःशर्त तथा सःशर्त रुपमा न्यूनतम तथा थप अनुदान उपलव्ध गराउँदै आएको छ । यसैगरी नगरपालिकाहरुलाई विभिन्न कर तथा गैर करको स्रोतहरु परिचालन गर्ने अधिकार सोही ऐनबाट प्रदान गरिएको छ । यस बाहेक चुंगिकरको विकल्पमा भन्सार बिन्दुमा संकलन गरिएको स्थानीय विकास शुल्क रकम नगरपालिकाहरुलाई उपलब्ध गराउने व्यवस्था हुँदै आएको छ । यसरी संकलन गरिएको राजस्व रकम तथा सार्वजनिक कोषबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकमको नगरपालिकाहरुबाट उपयोगको अवस्थाका बारेमा जनता र सरकारलाई जानकारी हुनु अत्यावश्यक छ र यसको आधारमा स्थानीय निकायसंग सरकारबाट गरिने आर्थिक व्यवहार निर्देशित हुनु आवश्यक छ ।

स्थानीय निकायहरुलाई स्रोत प्रवाहसंग कार्यसम्पादन स्तरलाई आवद्ध गरी विधिको पालना तथा उनीहरुको क्षमतालाई स्रोतसंग आवद्ध गर्ने नीतिगत व्यवस्था बमोजिम नेपालका सबै नगरपालिकाहरुमा कार्यान्वयन गर्ने गरी यस न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन मापनका सूचक र विश्लेषण पद्धतिको तर्जुमा गरिएको छ । यस कार्यविधिमा नगरपालिकाहरुले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा अन्तरगतका नियमावलीहरुमा उल्लेख भएका प्रावधानहरुको पालना गरे नगरेको न्यूनतम शर्तमा हेरिन्छ भने कार्यसम्पादन मापनमा नगरपालिकाहरुबाट संचालित कामको समय, गुणस्तर र प्रक्रियाको मूल्यांकन गरिन्छ । यो न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन मापन कार्यविधि जिल्ला विकास समितिहरुको विगत ३ बर्षको सिकाई, १६ वटा नगरपालिकाहरुमा गरिएको परीक्षण मुल्यांकन र अन्य विभिन्न देशको अनुभवको आधारमा न्यूनतम शर्ततर्फ ४ वटा कार्यक्षेत्र अन्तर्गत १५ वटा सूचकहरु र कार्य संपादन मापन तर्फ ५ वटा कार्य क्षेत्र अन्तर्गत ४० वटा सूचकहरु निर्धारण गरिएको छ ।

न्यूनतम शर्त तर्फका सूचकहरु मध्ये पहिलो वर्ष पचास प्रतिशत दोश्रो वर्ष पचहत्तर प्रतिशत र तेश्रो वर्ष पुरै सूचकहरु पूरा गर्नुपर्नेछ । सो बमोजिम न्यूनतम शर्त पूरा गरेका नगरपालिकाहरुको कार्य सम्पादन विश्लेषण गर्दा तोकिएको निश्चित अङ्क भन्दा बढी उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्नेलाई थप अनुदान दिएर पुरस्कृत गर्ने गरिन्छ भने कम अङ्क ल्याउने नगरपालिकाहरुको अनुदान कटौती हुनेछ । साथै स्थानिय विकास शुल्कबाट प्राप्त हुने रकम समेत प्रभावित हुनेछ । स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट संचालित स्थानीय शासन तथा सामूदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) बाट नगरपालिकालाई उपलब्ध गराईने थप अनुदान समेत न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको परिणामसंग आवद्ध गरिनेछ ।

नगरपालिकाहरुको कार्यसम्पादन स्तरमा निरन्तर सुधार गर्दै विधिको पालना तथा उनीहरुको क्षमता विकास द्वारा स्थानीय स्रोत परिचालन बृद्धि गर्ने र प्राप्त साधनको प्रभावकारी उपयोग गराउने यस कार्यविधिको मुख्य उद्देश्य हो । यसबाट जनतालाई दिईने सेवाको गुणस्तर वृद्धि हुने तथा जनताप्रतिको उत्तरदायित्वमा अभिवृद्धि गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । अन्तमा, यस कार्यविधिको तयारी तथा परीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने gtz/udle (Urban Development through Local Efforts Program) का साथै यस कार्यमा संलग्न सबैलाई हार्दिक धन्यबाद दिन चाहन्छौ ।

स्थानीय विकास मन्त्रालय,

बैशाख, २०६६

भूमिका

स्थानीय निकायले लगाउने कर तथा नेपाल सरकार र स्थानीय निकायबीच बाँडफाडँ गर्नुपर्ने राजश्व सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न, स्थानीय निकायहरुको कर पद्धती तथा लेखा प्रणाली समसामायिक बनाउन लिनु पर्ने नीतिगत विषयमा सुझाव पेश गर्न स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको गठन हुने व्यवस्था स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनमा गरिएको छ । उक्त प्रावधान अनुसार नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद)को मिति २०६३/८/११ को निर्णयअनुसार वर्तमान स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको गठन भएको हो । नेपाल सरकारको उक्त निर्णयले नै वित्तीय आयोगको कार्यक्षेत्रमा स्थानीय निकायलाई प्रदान गरिने अनुदान "न्युनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन (Minimum Conditions and Performance Measures-MCPM)"को मूल्याङ्कनका आधारमा वितरण गरिने कुराको व्यवस्था भएको छ । यसै सन्दर्भमा आ. व. २०६३/६४ को वजेट बक्तव्यले पनि MCPM को उक्त व्यवस्थालाई लागु गर्न नीतिगत रुपमा स्वीकृत गरी सकेको छ । साथै स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को तेश्रो संशोधनद्वारा न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनका आधारमा वित्तिय आयोगको सिफारिसमा स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय निकायलाई वितरण गरिने अनुदानमा थपघट र पुरस्कृत गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

यिनै पृष्ठभूमिका आधारमा न्यूनतम् शर्त तथा कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान प्रणाली जिल्ला विकास समितिहरुको हकमा पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा आइसकेको छ । यस प्रणालीले जिल्ला विकास समितिहरुको कार्य सम्पादन, वित्तीय पारदर्शिता र उत्तरदायित्वमा सुधार आएको अनुभव गरिएको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, नियमावलीहरु र जिल्ला विकास समितिहरुको अनुभवलाई समेत ध्यान दिई स्थानीय विकास मन्त्रालयले चालू आ.व २०६५।६६ मा मन्त्रालयबाट संचालित स्थानीय शासन तथा सामूदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) को सहयोगमा सबै नगरपालिकाहरुको न्युनतम् शर्त तथा कार्य सम्पादन र गाविसहरुको न्युनतम शर्तको मूल्याङ्कन र विश्लेषण गर्ने काम शुरु गरिएको छ । आ.व.२०६६।६७ मा सबै स्थानीय निकायहरुमा जाने अनुदान वितरण पनि यहि मूल्याङ्कन नतिजामा आधारित हुनेछ ।

नगरपालिकाहरुमा गरिने न्यूनतम शर्त र कार्यसम्पादन मापन (MCPM) को मूल्याङ्कनले ती निकायहरुमा योजना प्रणाली संस्थागत हुने, आर्थिक अनुशासन र पारदर्शिता कायम हुने र सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार आउने अपेक्षा गरिएको छ । नगरपालिकाहरुको MCPM पद्धति प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बढ्ने गरी व्यवस्था गरिएको छ । यस मापनबाट नगरपालिकाहरुले आफ्ना कमी कमजोरीहरु पहिचान गरी सुधार गर्न र क्षमता विकास योजना बनाई कार्यान्वयन गर्न समेत सघाउ पुग्ने छ ।

नेपाल सरकार र स्थानीय विकास मन्त्रालयद्वारा संचालित स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) बाट आगामी आ.व.मा नगरपालिकालाई प्रदान गरिने अनुदान चालु वर्षदेखि गरिने MCPM मूल्याङ्कनको नतिजासंग आवद्ध गरिने नीति रहेकोले पनि नगरपालिकाले यस कार्यविधि अनुसारका न्यूनतम् शर्त पूरा गरी कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्न प्रतिवद्ध रहनु पर्ने खाँचो छ ।

अन्तमा यो कार्यविधि तयार गर्ने कार्यमा योगदान गर्नु हुने सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

२०६६ बैशाख

कृष्णप्रसाद देवकोटा
सदस्य सचिव

शब्दसार

जिविस	जिल्ला विकास समिति
नपा	नगरपालिका
गाविस	गाउँ विकास समिति
स्था.स्वा.शा.ऐ.	स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५
लेप	लेखा परीक्षण
आलेप	आन्तरिक लेखा परीक्षण
स्था.स्वा.शा.नि	स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६
स्था.नि.आ.प्र. नि.	स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४
स्था.वि.मं.	स्थानीय विकास मन्त्रालय
स्था.नि.वि.आ.	स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग
MCs	Minimum Conditions
PMs	Performance Measurements
gtz/udle	Urban Development through Local Efforts Program
रा.यो.आ	राष्ट्रिय योजना आयोग
अ.मं.	अर्थ मन्त्रालय
आ.ब.	आर्थिक बर्ष
आनवियो	आवधिक नगर विकास योजना
आजिवियो	आवधिक जिल्ला विकास योजना
IEE	Initial Environmental Examination
EIA	Environmental Impact Assessment
M-ARMP	Municipal Annual Road Maintenance Plan

विषय-सूची

विषय	पेज नं.
भाग १ - प्रारम्भिक	**१**
१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ	२
१.२ परिभाषा	२
भाग २ - न्यूनतम शर्तका सूचकहरु र मापन विधि	**५**
२.१ न्यूनतम शर्त (Minimum Conditions) को परिचय	६
२.२ न्यूनतम शर्तका कार्यक्षेत्र र सूचकहरु	६
२.३ न्यूनतम शर्तका सूचकहरुको मापन विधि	७
• कार्य क्षेत्र १ स्थानीय शासन	७
• कार्य क्षेत्र २ वित्तिय व्यवस्थापन	९
• कार्य क्षेत्र ३ सेवा प्रवाह र पारदर्शिता	१५
• कार्य क्षेत्र ४ समितिहरुको गठन र क्रियाशिलता	१८
भाग ३ - कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरु र मापन विधि	**२३**
३.१ कार्यसम्पादन मापनका क्षेत्र र सूचकहरु	२५
• कार्यसम्पादन समुह १ स्थानीय शासन	२५
• कार्यसम्पादन समुह २ वित्तीय व्यवस्थापन	३७
• कार्यसम्पादन समुह ३ योजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन	४९
• कार्यसम्पादन समुह ४ संगठन तथा जनशक्ति विकास	५६
• कार्यसम्पादन समुह ५ शहरी आधारभुत सेवा व्यवस्थापन	६२
भाग ४ - मुल्यांकन तथा व्यवस्थापन	**७१**
न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन मापनको व्यवस्थापन	७२
४.१ मूल्यांकन प्रणालीको व्यवस्थापन	७२
४.२ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन मूल्याङ्कन प्रकृया गर्ने समय र असर बारे सूचना प्रवाहको व्यवस्था	७२
४.३ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन लेखाजोखाका पूर्व तयारी	७३
४.४ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन कार्यान्वयन तथा सुपरिवेक्षण व्यवस्था	७४
४.५ मूल्याङ्कनका लागि लेखाजोखा गर्ने टोली	७५
४.६ लेखाजोखा गर्ने विधि	७५
४.७ लेखाजोखाको नतीजा उपर सुनुवाई सम्बन्धी व्यवस्था	७६
४.८ लेखाजोखा गर्ने खर्चको व्यवस्था	७६

भाग ५ - सूचकहरुको मापन तथा अनुदान **७९**
५.१ सूचकहरुको अंक तथा भार ८०
५.२ न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन मापनको कार्यान्वयन ८०
५.३ कार्य सम्पादन सूचकको आधारमा अनुदान बाँडफाँड प्रणाली ८१
५.४ पुरस्कारको व्यवस्था ८२

अनुसूचीहरु

अनुसुचि १ : कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरू र अंकभार विवरण ८३
अनुसुचि २ : न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको लागि न.पा.हरुलाई गरिएको समूह विभाजन ८४
अनुसुचि ३ : न्यूनतम शर्तको मूल्यांकन फारम ८५
अनुसुचि ४ : कार्यसम्पादन मापनको एकिकृत मूल्यांकन नतिजा ८७
अनुसुचि ५ : अनुदान बाँडफाँडको लागि नगरपालिकाहरुको वर्गिकरण ८८

भाग १

प्रारम्भिक

१. प्रारम्भिक

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को परिच्छेद ८ ले नगरपालिकाहरुलाई राजश्व अधिकार प्रदान गरेको र दफा २३६ बमोजिम नेपाल सरकारले अनुदान दिने व्यवस्था गरेको छ । यसको साथै हरेक वर्ष नगरपालिकाहरुलाई स्थानीय विकास शुल्क रकम प्राप्त हुँदै आएको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को नियम २७३ 'घ' ले यस्तो रकम प्रवाह गर्दा न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन सूचकको आधारमा स्थानीय निकायहरुको मूल्याङ्कन गरी स्थानीय निकायलाई दिइने वार्षिक अनुदानमा थपघट गर्न र उत्कृष्ट कार्य गर्ने स्थानीय निकायहरुलाई पुरस्कृत गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । सो व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सिफारिशमा स्थानीय विकास मन्त्रालयले नगरपालिकाहरुका लागि यो न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि तर्जुमा गरी लागू गरेको छ ।

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

यो कार्यविधिको नाम "नगरपालिकाहरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि, २०६६" रहेको छ । यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुने छ ।

१.२ परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क) "कार्यविधि" भन्नाले नगरपालिकाहरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि, २०६६ सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "ऐन" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "नियमावली" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "आर्थिक प्रशासन नियमावली" भन्नाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "नगरपालिका" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ८० बमोजिम गठित र ८८ बमोजिम वर्गीकरण गरिएको महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका र नगरपालिका समेतलाई संझनु पर्दछ ।

(च) "जिल्ला विकास समिति" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १७६ बमोजिम गठित जिल्ला विकास समिति सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "नगर परिषद्" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ७६ बमोजिम गठित नगरपालिकाको परिषद् सम्झनु पर्दछ ।

(ज) "बोर्ड" भन्नाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ८० बमोजिम गठित नगरपालिका
(कार्यकारी समिति) सम्झनु पर्दछ ।

(झ) "आयोग" भन्नाले स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ञ) "मन्त्रालय" भन्नाले स्थानीय विकास मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ट) "सचिवालय" भन्नाले स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयलाई बुझाउँदछ ।

(ठ) "सचिव" भन्नाले स्थानीय विकास मन्त्रालयका सचिव सम्झनु पर्दछ । सो शब्दले स्थानीय विकास मन्त्रालयका नगरपालिका व्यवस्थापन हेर्ने सचिवलाई समेत बुझाउँदछ ।

(ड) "सदस्य सचिव" भन्नाले स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सदस्य सचिवलाई बुझाउँदछ ।

(ढ) "कार्यकारी अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको कार्यकारी अधिकृत (सचिव) सम्झनु पर्दछ ।

(ण) "आर्थिक वर्ष" भन्नाले श्रावण एक गतेबाट शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधिलाई सम्झनुपर्दछ ।

(त) "न्यूनतम शर्त" भन्नाले नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा सो ऐन अन्तर्गतका नियमावलीहरु तथा नगरपालिकासंग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनमा उल्लेख भएका प्रावधानहरुको अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्ने भनी भाग-२ मा उल्लेख भएका सूचकहरुलाई बुझाउँदछ ।

(थ) "कार्यसम्पादन मापन" भन्नाले भाग-३ मा उल्लेख भएबमोजिमका कार्यसम्पादन मापनका सूचक र मापन विधि समेतलाई बुझाउँदछ ।

(द) चालु वर्ष भन्नाले मूल्यांकन गर्न टोली खटिएको आ.व.लाई जनाउँछ ।

(ध) "गत आ.व." भन्नाले मूल्याकंन कार्य गरिने वर्ष (चालु आ.व.) भन्दा अघिल्लो आ.व.लाई जनाउँछ ।

(न) "गत आ.व. भन्दा अघिल्लो आ.व." भन्नाले चालु आ.व.भन्दा दुई वर्ष अघिल्लो आ.व.लाई जनाउँछ ।

(प) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट समय समयमा जारी गरिएको कार्यविधि, निर्देशिका वा परिपत्रमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्दछ ।

भाग २

न्यूनतम शर्तका सूचकहरु र मापन विधि

२.१ न्यूनतम शर्त (Minimum Conditions) को परिचय

न्यूनतम शर्तहरु त्यस्ता सूचकहरु हुन् जसको मूल्याकनबाट नगरपालिकाहरुले अनिवार्य रुपमा पुरा गर्नु पर्ने कानूनको पालना गरे नगरेको परीक्षण गरिन्छ । जसबाट नगरपालिकाहरुले पाउने अनुदान रकमको निर्धारण हुन्छ । यी सूचकहरु स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, तत् सम्बन्धि नियमावली र अन्य प्रचलित कानून अनुसार निर्माण गरीएका हुन् । न्यूनतम शर्त पुरा गर्न नसक्ने नगरपालिकाले पाउने अनुदान वा निकाशा हुने विनियोजित रकममा उपभोग खर्च र कार्यालय सञ्चालन खर्च बाहेक अन्य रकम कटौती हुनेछ । अनुदान थप पाउने भएमा जिम्मेवार पदाधिकारी र कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत गरिने र रकम निकाशा कटौति भएमा कारवाही समेत हुन सक्नेछ ।

२.२ न्यूनतम शर्तका कार्यक्षेत्र र सूचकहरु

हाल न्यूनतम शर्तको रुपमा देहाय बमोजिमका ४ वटा कार्यक्षेत्र अन्तर्गत १५ वटा सूचकहरु समावेश गरिएका छन् । यस मध्ये २ वटा सूचकहरु जनप्रतिनिधि वहाल भएपछि मात्र लागु हुनेछन् ।

क्र.सं	कार्यक्षेत्र	सूचक
१.	स्थानीय शासन	१. योजना तथा बजेट स्वीकृति २. प्रगति समीक्षा
२.	वित्तीय व्यवस्थापन	३. नगरपालिका कोष ४. करका श्रोतको अभिलेख ५. लेखा परिक्षण ६. खरीद योजना ७. जिन्सी व्यवस्थापन ८. वेरुजु अभिलेख/फछौंट
३.	सेवा प्रवाह र पारदर्शिता	९. नागरिक वडापत्र १०.भवन निर्माण तथा नक्सापास व्यवस्था ११. आय व्यय/करका दर सार्वजनिक
४.	समितिहरुको गठन र क्रियाशिलता	१२. लेखा समिति १३. *नगरस्तरिय राजस्व परामर्श समिति* *१४.सुपरिवेक्षण/अनुगमन समिति* १५. पदपूर्ति समिति

न्यूनतम शर्तका सूचकहरु दुईदेखि तीन बर्षसम्मका लागि सामान्यतया अपरिवर्तनशील रहनेछन् । न्यूनतम् शर्तलाई आन्तरिकीकरण गर्दै लैजाने प्रयोजनका लागि हाल १५ वटा सूचकहरु मध्ये १३ वटा सूचकहरुको लेखाजोखा हुनेछ र सो मध्ये पहिलो चरणमा पचास प्रतिशत (अर्थात ७ वटा) न्यूनतम शर्तका सूचकहरु पूरा गरेमा न्यूनतम शर्त पुरा भएको मानिने छ । यसैगरी दोस्रो बर्षमा कम्तिमा पचहत्तर प्रतिशत (१३ मध्ये १० वटा) र तेस्रो बर्षमा सवै (१३ वा १५ वटा) न्यूनतम शर्त पूरा गर्नु पर्ने छ ।

न्यूनतम शर्त पूरा नगरेमा कार्य सम्पादन मापनमा उच्च अंक प्राप्त गरेपनि अनुदान रकम थप हुने छैन । यस व्यवस्थाले नगरपालिकालाई न्यूनतम् शर्त पालना गर्न अभ्यस्त गर्दै लग्नेछ ।

२.३ न्यूनतम शर्तका सूचकहरुको मापन विधि

कार्यक्षेत्र १: स्थानीय शासन

सूचक नं : १ योजना तथा बजेट स्विकृति

नगरपालिकाले गत आ.व.को नगरपरिषद्बाट चालू आर्थिक वर्षको कार्यक्रम र वजेट स्वीकृत गरेको हुनु पर्ने ।

१.१ सूचकको व्याख्याः

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ९४ (१)(क), दफा १११ (५) र दफा १३० बमोजिम गत आ.व.को नगर परिषद्बाट चालु आ.व.को वार्षिक कार्यक्रम र वजेट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरेको हुनु पर्ने ।

१.२ मापनको आधार :

नगर परिषद् आव्हानको लागि पठाईएका सूचना, पत्र, नगरपरिषद्को निर्णय पुस्तिका र स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका ।

१.३ सूचनाको स्रोत :

प्रशासन/बैठक शाखा, योजना शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा, सूचना केन्द्र ।

१.४ विश्लेषण तालिका नं : १

नगरपालिकाको बजेट	छ	छैन
गत आ.ब.को परिषद्बाट चालु आ.व.को बजेट तथा कार्यक्रम पारित भएको ।		

१.५ विधि :

विश्लेषण तालिका नं १ को कोठामा 'छ' चिन्ह लागेमा सूचक तालिका नं १ मा 'छ' महलमा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' महलमा चिन्ह लगाउने ।

१.६ सूचक तालिका : १

नगरपालिकाले चालु आर्थिक बर्षको कार्यक्रम र बजेट गत बर्षको नगर परिषद्बाट स्वीकृत गरेको	
छ	
छैन	

सूचक नं : २ प्रगति समीक्षा

नगरपालिकाले नगरस्तरीय आयोजनाको त्रैमासिक वा वार्षिक प्रगति समीक्षा गरेको हुनुपर्ने ।

२.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ११८(२) र नियमावलिको नियम १३९ (४) अनुसार त्रैमासिक वा वार्षिक प्रगति समीक्षा गरेको हुनुपर्ने । गत आ.व.मा सम्पक नगरस्तरीय आयोजना र कार्यक्रमको अन्तिम त्रैमासिक समीक्षा चालु आ.व.को पहिलो ३ महिना भित्र गरिसकेको हुनु पर्ने ।

२.२ मापनको आधार :

समीक्षा बैठकमा उपस्थितिका लागि आमन्त्रण गरिएको पत्र, सहभागिको उपस्थिति रेकर्ड, बैठकमा प्रस्तुत प्रगति प्रतिवेदन र समीक्षा बैठकको निर्णय ।

२.३ सूचनाको स्रोत :

योजना शाखा, प्रशासन शाखा, नपाको सूचना केन्द्र ।

२.४ विश्लेषण तालिका नं २

अन्तिम त्रैमासिक वा वार्षिक प्रगति समीक्षा गरेको	छ	छैन

२.५ विधि :

उपरोक्त सूचक को कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

२.६ सूचक तालिका नं २

त्रैमासिक वा वार्षिक प्रगति समीक्षा गरेको	
छ	
छैन	

कार्यक्षेत्र २ : वित्तीय व्यवस्थापन

सूचक नं : ३ नगरपालिका कोष

नगरपालिकाको नाममा प्राप्त हुने सबै प्रकारको आम्दानी नगरपालिका कोष (Municipal Development Fund) मा दाखिला गरेको हुनुपर्ने ।

३.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाको नाममा प्राप्त हुने सबै प्रकारको आम्दानी ऐनको दफा १२५ र आ.प्र. नियमावलीको नियम २२ बमोजिम नगरपालिकाको कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ । सो कोषमा जम्मा गरेपछि मात्र स्विकृत बजेट र कार्यक्रमका आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्य संचालनस्तर (चालु तथा पूजिगत खर्च) खातामा ट्रान्सफर गरी खर्च लेख्नु पर्नेछ ।

३.२ मापनको आधार :

नगरपालिकामा प्राप्त भएको श्रोत अनुसार मूल कोषमा जम्मा भए नभएको समीक्षा गर्ने । मूल कोष वाटै खर्च लेखिएको छ की मूल कोषवाट कार्य संचालन खातामा रकम ट्रान्सफर गरी खर्च गर्ने गरिएको छ सो को विवरण संकलन गरी विश्लेषण गर्ने ।

३.३ सूचनाको स्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा ।

३.४ विश्लेषण तालिका नं ३

नगरपालिका मूल कोषको स्थापना र संचालन	छ	छैन
नगरपालिकाको मूल आम्दानी कोष खाता संचालन भएको ।		
नगरपालिकाको नाममा प्राप्त सबै प्रकारका आम्दानी रकम मूल कोषमा आम्दानी बाधी स्वीकृत बजेट र कार्यक्रमका आधारमा कार्य संचालन खातामा ट्रान्सफर गरी मात्र खर्च गर्ने गरेको ।		

३.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये सबै कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

३.६ सूचक तालिका नं ३

नगरपालिका मूल कोषको स्थापना र संचालन भएको	
छ	
छैन	

सूचक नं : ४ कर तथा आयस्रोतका अभिलेख बिवरण

४.१ सूचकको व्याख्या :
नगरपालिकाले कर तथा आय प्रयोजनका लागि विश्लेषण तालिका नं ४ मा उल्लेखित आय शीर्षकहरुको अभिलेख ब्यवस्थित गरी राखेको हुनु पर्ने ।

४.२ मापनको आधार :
गत आ.ब.सम्मको अद्यावधिक लगतको अध्ययन विश्लेषण गर्ने ।

४.३ सूचनाको स्रोत :
राजश्व शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा ।

४.४ विश्लेषण तालिका नं : ४

कर तथा राजस्वका स्रोतहरुको अभिलेख	अद्यावधिक भएको	अद्यावधिक नभएको	गत आ.ब.को खुद आय	करदाता संख्या	संकलन हुन बाकि रकम
मालपोत तथा घर जग्गा कर वा एकीकृत सम्पत्ति करको प्रयोजनका लागि घर तथा जग्गाको अभिलेख					
सवारी साधन अभिलेख					
व्यवसाय कर अभिलेख					
मनोरञ्जन कर अभिलेख					
विज्ञापन कर अभिलेख					
बहाल बिटौरी अभिलेख					
वहाल कर					
सेवा शुल्क अभिलेख					
पार्किङ्ग शुल्क अभिलेख					

४.५ विधि :
विश्लेषण तालिका अन्तर्गत प्रथम पटकको लागि प्रमुख तीन वटा सूचक - एकीकृत सम्पत्ति कर वा मालपोत तथा घर जग्गा कर, सवारी साधन अभिलेख र व्यवसाय अभिलेख - कोष्ठहरुमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, उल्लेखित तिनवटा मध्ये कुनै एउटामा मात्र पनि 'छैन' मा चिन्ह लागेमा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

४.६ सूचक तालिका नं: ४

नगरपालिकाले उपर्युक्त करका स्रोतहरुको अभिलेख किताबहरु अद्यावधिक रुपमा राखेको	
छ	
छैन	

सूचक नं : ५ लेखा परीक्षण ब्यवस्था

५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन को दफा १३५ र स्थानीय निकाय आ. प्र नियमावली २०६४ को नियम २०३ वमोजिम गत आ.व. भन्दा अघिल्लो आ.व.को सम्पूर्ण आय व्यय विवरणको अन्तिम लेखा परीक्षण गत आ.व. भित्रमा सम्पन्न गरेको हुनुपर्ने ।

५.२ मापनको आधार :

उल्लेखित आ.व.को अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, नगर परिषद् बैठकको एजेण्डा र सो उपर नगर परिषद्वाट भएका निर्णयहरु ।

५.३ सूचनाको स्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा, सूचना केन्द्र ।

५.४ विश्लेषण तालिका नं ५

अन्तिम लेखा परीक्षण भएको	छ	छैन
गत आ.व. भन्दा अघिल्लो आ.व.को अन्तिम लेखा परीक्षण सम्पन्न भएको		
लेखा परीक्षण प्रतिवेदन नगर परिषद्मा प्रस्तुत गरेको		
नगर परिषद्ले लेखा परीक्षण प्रतिवेदन उपर निर्णय गरेको		

५.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये सवै कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

५.६ सूचक तालिका नं ५

अन्तिम लेखा परीक्षण भएको	
छ	
छैन	

सूचक नं : ६ खरिद योजना

सार्वजनिक खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनु पर्ने ।

६.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम ६२ (१) बमोजिमको खरिद गर्नु पर्ने भएमा अनुसूची ७२ को ढांचामा खरिदको गुरु योजना र नियम ६२ (५) बमोजिम खरिद गर्नु पर्ने भएमा अनुसूची ७१ को ढांचामा बार्षिक खरिद योजना तयार गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृतगराई कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनु पर्ने ।

तर कुनै नगरपालिकामा गुरु योजना बनाउनु पर्ने आकार प्रकारका कार्यक्रम नै नभएमा त्यस्तो नगरपालिकाको हकमा गुरु योजना नबनाए पनि वार्षिक खरिद योजना बनाएको भए यो सूचक पुरा गरेको मानिने छ ।

६.२ मापनको आधार :

नगरपालिकाले तयार पारेको खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना

६.३ सूचनाको स्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा, योजना शाखा, खरिद इकाई र जिन्सि शाखा, बैठक शाखा ।

६.४ विश्लेषण तालिका नं : ६

खरिद योजना	छ	छैन
खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार भएको		
खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना नगरपालिका बोर्डबाट स्वीकृत भएको ।		
गत आ.व.मा दश लाख भन्दा बढी रकमको खरिदमा वार्षिक खरिद योजना बमोजिम खरिद हुने गरेको ।		

६.५ विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोठामा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिका मा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन'मा चिन्ह लगाउने ।

६.६ सूचक तालिका नं : ६

नगरपालिकाले खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयनमा ल्याएको	
छ	
छैन	

नोट :

- यो नियम अनुसार एक वर्ष भन्दा बढी अवधि सम्म संचालन हुने आयोजनाको लागि गरिने खरिद र एक आ.ब.मा एक खर्च शीर्षकमा रु.१० करोड भन्दा बढी रकमको खरिद गर्नु परेमा खरिदको गुरु योजना एवं वार्षिक रु.१० लाख भन्दा बढीको खरिदमा बार्षिक खरिद योजना लागु हुने छ ।
- यस सूचकको प्रयोजनको लागि खरिद भन्नाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम २(ग) लाई बुझाउंदछ ।

सूचक नं : ७ जिन्सी व्यवस्थापन

७.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली-२०६४ को परिच्छेद १० बमोजिम जिन्सिको व्यवस्थापन गरी नियम २१४ (१) बमोजिम जिन्सी निरीक्षण गराई उपनियम (२), (३) र (४) बमोजिम प्रतिवेदन तथा उक्त परिच्छेद बमोजिम कारवाही गरेको हुनु पर्ने छ ।

७.२ मापनको आधार :

गत आ.व.को जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन र सो उपर भएका निर्णयहरुको समीक्षा गर्ने ।

७.३ सूचनाको स्रोतः

आर्थिक प्रशासन शाखा तथा जिन्सी शाखा

७.४ विश्लेषण तालिका नं ७

जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा	छ	छैन
जिन्सी किताबमा आम्दानी नबाधीएका सामानको विवरणको उल्लेख		
मालसामान संरक्षण र संभार व्यवस्थाको अवस्था उल्लेख		
मर्मत गर्नु पर्ने र लिलाम वा मिनाहा गर्नु पर्ने भए सो सामानको विवरण		
गत आ.व.मा जिन्सी निरीक्षण भएको		
जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन उपर कारवाही भएको (आम्दानी नबाधिएको सामान आम्दानी बाधेको, संरक्षण र मर्मत संभारको व्यवस्था मिलाएको र लिलाम वा मिनाहाको कारवाही भएको)		

७.५ विधिः

विश्लेषण तालिममा न्यूनतम तिनवटा कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

७.६ सूचक तालिका नं ७

जिन्सी निरीक्षणको लिखित प्रतिवेदन	
छ	
छैन	

सूचक नं : ८ वेरुजुको अभिलेख र फछ्रौंटको कारवाही

८.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली-२०६४ को नियम २०३ .बमोजिम लेखा परिक्षण गराई वेरुजुको लगत तयार गरी अद्यावधिक गरेको हुनु पर्ने छ । स्था.नि.आ.प्र.नि. नियम २०४(२) बमोजिम लगत तथा कारवाहीको विवरण सहित बरबुझारथ गरेको हुनु पर्दछ ।

८.२ मापनको आधार :

गत आ.व.को वेरुजुको प्रतिवेदन, अद्यावधिक गरिएको अभिलेख र सो उपर भएका कारवाहिहरुको समीक्षा गर्ने ।

८.३ सूचनाको स्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा, नगरपालिका सूचना केन्द्र तथा आ.ले.प.शाखा ।

८.४ विश्लेषण तालिका नं ८

वेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक र फछ्रौंटको कारवाही गरेको	छ	छैन
वेरुजुको अभिलेख किताव		
पेश्कि तथा वेरुजु फछ्रौंट सम्बन्धि कारवाहि गरेको		
वेरुजुको अभिलेख बरबुझारथ गरेको		

८.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये न्यूनतम दुईवटा कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

८.६ सूचक तालिका नं ८

वेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक र फछ्रौंटको कारवाही गरेको	
छ	
छैन	

कार्यक्षेत्र ३ : सेवा प्रवाह र पारदर्शिता

सूचक नं : ५ नागरिक वडापत्र

५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन २०६४ अनुसार नागरिक बडापत्र जारी गरी कार्यान्वन गरेको हुनु पर्ने छ ।

५.२ मापनको आधार :

नागरिक वडापत्रको प्रकाशित प्रति र सबैले देख्ने गरी राखिएको सूचनापाटि अध्ययन तथा सो अनुसार गरिएको सेवा प्रवाह सम्बन्धि बन्दोबस्त र प्राप्त गुनासो उपर भएका कारवाहिहरुको समीक्षा गर्ने ।

५.३ सूचनाको स्रोत :

नगरपालिका सूचना केन्द्र तथा सूचनापाटि, सुशासन व्यवस्थापन समितिको निर्णय पुस्तिका ।

५.४ विश्लेषण तालिका नं ५

नागरिक बडापत्र जारी गरी लागु गरेको	छ	छैन
नागरिक वडापत्र जारी गरी सूचनापाटिमा प्रकाशित भएको		
नागरिक वडापत्र अनुसार सेवा प्रवाहको प्रबन्ध गरेको		
सुशासन व्यवस्थापन समिति गठन र सेवाग्राहीको गुनासो व्यवस्थापन गरेको		

५.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये न्यूनतम दुईवटा कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

५.६ सूचक तालिका नं ५

नागरिक बडापत्र जारी गरी लागु गरेको	
छ	
छैन	

सूचक नं : १० भवन निर्माण अनुमति र नक्सा पास सम्बन्धि व्यवस्था

नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा भवन निर्माण सम्वन्धि नक्सा पास मापदण्ड र कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनु पर्ने ।

१०.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को परिच्छेद ९ को दफा १४९ देखि १६४ सम्मको प्रकृयाहरु समेतका आधारमा दफा १५५ र १५६ बमोजिम नगर क्षेत्र भित्र निर्माण गरिने भवन निर्माण सम्बन्धी ब्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको (नक्सा पास गरेको) हुनु पर्दछ ।

१०.२ मापनको आधार :

नगरपालिकाबाट स्वीकृत भवन निर्माण तथा नक्सा पास सम्वन्धि मापदण्ड/कार्यविधि ।

१०.३ सूचनाको स्रोत :

नक्सा शाखा, योजना तथा प्राविधिक शाखा वा प्रशासन शाखा ।

१०.४ विश्लेषण तालिका नं १०

नक्सा पास मापदण्ड र कार्यविधि	छ	छैन
नगर क्षेत्रमा भवन निर्माणको लागि नक्सापास सम्बन्धि मापदण्ड र कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको		
निर्माण अनुमतिको लागि तोकिएको ढाँचामा दरखास्त फाराम उपलब्ध गराईएको		
नक्सापास सम्बन्धि दरखास्त उपर तोकिएको समय भित्र कारवाही गरी स्वीकृती दिने गरिएको		
नगर क्षेत्रमा हुने भवन निर्माण कार्य स्विकृत नक्सा बमोजिम भए नभएको निरीक्षण गर्ने र अनियमित निर्माणकार्य उपर कारवाहिको व्यवस्था गरेको		

१०.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये कुनै तिन कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

१०.६ सूचक तालिका नं १०

नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा निर्माण हुने भवनको नक्सा पास गर्ने गरेको	
छ	
छैन	

सूचक नं : ११ आय-व्यय विवरण र राजस्वका दरहरु सार्वजनिक गर्ने

नगरपालिकाको आय-व्यय विवरण र राजस्वका दरहरु सार्वजनिक गरेको हुनु पर्ने ।

११.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १२६(५) बमोजिम आय-व्यय विवरण तथा राजस्वका दरहरुको जानकारी नगर परिषदबाट पारित भएको एक महिना भित्र सार्वजनिक गरेको हुनु पर्दछ ।

११.२ मापनको आधार :

नगरपरिषदबाट स्वीकृत बजेट किताबको प्रकाशन तथा वितरण गरेको अभिलेख र कर दस्तुरका दरहरु उल्लेख गरिएको सूचनापाटी ।

११.३ सूचनाको स्रोत :

नगरपालिका सूचना केन्द्र र प्रशासन शाखा ।

११.४ विश्लेषण तालिका नं ११

आय व्यय विवरण र राजस्वका दरहरु प्रकाशित गरी सार्वजनिक गरेको	छ	छैन
आय व्यय विवरण प्रकाशित गरी सार्वजनिक गरेको		
कर दस्तुरका दरहरुको विवरण सार्वजनिक गरेको		
राजस्वका दरहरुको विवरण सबैले देख्ने गरी सूचनापाटी राखेको		

११.५ विधि :

उपरोक्त सूचक मध्ये तिनै कोष्ठमा 'छ' को चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

११.६ सूचक तालिका नं ११

आय व्यय विवरण र कर दस्तुरका दरहरु सार्वजनिक रुपमा जानकारीमा ल्याएको	
छ	
छैन	

कार्यक्षेत्र ४ : समितिहरुको गठन र क्रियाशलिता

सूचक नं : १२ लेखा समितिको गठन र क्रियाशिलता ।

१२.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ९४(२) बमोजिम लेखा समिति गठन भई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम ११६ बमोजिम क्रियाशिल भएको हुनु पर्नेछ । *(यो सूचक जनप्रतिनिधि वहाल भएको अवस्थामा मात्र लागु हुनेछ ।)*

१२.२ मापनको आधार :

नगरपरिषदबाट लेखा समिति गठन गरेको निर्णय र नियम ११६(१) बमोजिम लेखा समितिले नगरपरिषदमा पेश गरेको प्रतिवेदन ।

१२.३ सूचनाको स्रोत :

नगरपालिका सूचना केन्द्र, आलेप शाखा र प्रशासन शाखा ।

१२.४ विश्लेषण तालिका नं. १२

लेखा समितिको गठन गरी क्रियाशिल भएको	छ	छैन
लेखा समिति गठन गरी क्रियाशील रहेको भएको		
लेखा समितिको प्रतिवेदन नगर परिषद्मा प्रस्तुत गरिएको		
परिषद्मा निर्णय भए वमोजिम लेखा सम्वन्धि निर्णय कार्यान्वयन गरेको		

१२.५ विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको सवै कोठामा 'छ' मा चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

१२.६ सूचक तालिका न. १२

लेखा समितिको गठन गरी क्रियाशिल भएको	
छ	
छैन	

सूचक नं : १३: नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समिति गठन र क्रियाशिलता ।

१३.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को ११८क बमोजिम नगरस्तरिय राजस्व परामर्श समिति गठन भै क्रियाशील भएको हुनु पर्ने ।

१३.२ मापनको आधार :

नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समितिको गठन र सदस्य संख्या, वैठक संख्या र निर्णय ।

१३.३ सूचनाको स्रोत :

नगरपालिका सूचना केन्द्र, आथिक प्रशासन, राजस्व शाखा र प्रशासन शाखा ।

१३.४ विश्लेषण तालिका नं. १३

नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समितिको गठन र क्रियाशीलता	छ	छैन
नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समिति गठन भएको		
नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समितिको वैठक बसी निर्णयहरु भएको		

१३.५ विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको सवै कोठामा 'छ' मा चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

१३.६ सूचक तालिका न. १३

नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समितिको गठन र क्रियाशील	
छ	
छैन	

सूचक नं : १४ सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिको गठन र क्रियाशिलता ।

१४.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम र १३९(१) बमोजिम उक्त समिति गठन भै क्रियाशिल भएको हुनु पर्ने । (*यो सूचक जनप्रतिनिधि वहाल भएको अवस्थामा मात्र लागु हुनेछ)*

१४.२ मापनको आधार :

नगरपालिकाबाट उक्त समिति गठन गरेको निर्णय र यो समितिले नियम १३९(३) बमोजिम नगरपालिकामा दिएको प्रतिवेदन ।

१४.३ सूचनाको स्रोत :

नगरपालिका सूचना केन्द्र, योजना शाखा र प्रशासन शाखा ।

१४.४ विश्लेषण तालिका नं. १४

सुपरिबेक्षण तथा अनुगमन समिति गठन र क्रियाशिल	छ	छैन
सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति गठन भएको		
सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति गठन भई अनुगमन मूल्याकंन वार्षिक कार्य योजना तयार गरेको		
सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिको प्रतिवेदन नगरपालिकामा छलफल भई निर्णय हुने गरेको		

१४.५ विधि :

विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोठामा 'छ' मा चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

१४.६ सूचक तालिका न. १४

सुपरिबेक्षण तथा अनुगमन समिति	
छ	
छैन	

सूचक नं : १५ पदपूर्ति समितिको गठन र क्रियाशिलता ।

१५.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम २१५ बमोजिम नगरपालिकाको पदपुर्ति समिति गठन भै क्रियाशिल भएको हुनु पर्ने ।

१५.२ मापनको आधार :

नगरपरिषदबाट पदपुर्ति समितिको अध्यक्ष तोकेको निर्णय, सदस्यहरु तोकिएको पत्र एवं नियम २१५(४) बमोजिम उक्त समितिले पेश गरेको वार्षिक प्रतिवेदन ।

१५.३ सूचनाको स्रोत :

पदपुर्ति समितिको सदस्य सचिव, प्रशासन शाखा र नगरपालिका सूचना केन्द्र ।

पदपुर्ति समिति गठन र क्रियाशील भएको	छ	छैन
पदपुर्ति समिति गठन भएको		
पदपुति समितिले बैठक बसेको		
पदपुति समितिले वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको		

१५.४ विश्लेषण तालिका नं. १५

१५.५ विधि :

विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोठामा 'छ' मा चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा 'छ' मा चिन्ह लगाउने, अन्यथा 'छैन' मा चिन्ह लगाउने ।

१५.६ सूचक तालिका न. १५

पदपुर्ति समिति गठन र क्रियाशील भएको	
छ	
छैन	

भाग ३

कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरु

र

मापन विधि

जुन काम मापन हुन्छ त्यो काम गर्न सकिन्छ ।

↓

सफलताको मापन गर्न नसकेमा यसलाई पुरस्कृत गर्न सकिदैन ।

↓

सफलता पहिचान गर्न सकिएन भने पुरस्कृत गर्न सकिदैन ।

↓

सफलतालाई पुरस्कृत गर्न नसकिएमा असफलता पुरस्कृत हुन सक्दछ ।

↓

सफलतालाई अनुभूत गर्न सकिएनभने यसबाट शिक्षा लिन सकिदैन ।

↓

असफलताको पहिचान हुन नसकेमा त्यसलाई सच्याउन सकिदैन ।

↓

सफल परिणामलाई प्रदर्शन गर्न सकिएमा जनताको मत(विश्वास) जित्न सकिन्छ ।

३. कार्य सम्पादन मापन (Performance Mesures: PMs)

३.१ कार्यसम्पादन मापनको परिचय

कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरुले नगरपालिकाको विभिन्न कार्यक्षेत्रहरुको कार्यसम्पादनका प्रक्रिया, परिमाण र गुणस्तरको मूल्याकंन गर्दछन् । यी सूचकहरुले नगरपालिकाको आफ्नो काम कारवाहीको अनुगमन गर्न, आन्तरिक कार्य क्षमतामा सुधार गर्न तथा आफ्नो नगरपालिकाले सम्पादन गरेका काम कारवाहीलाई अन्य नगरपालिकासंग तुलना गर्न निर्देशित गर्दछन् ।

३.२ कार्य सम्पादन मापनका कार्यक्षेत्र, सूचकहरु र अंकमार

कार्य सम्पादन मापनका लागि विभिन्न ५ वटा कार्य क्षेत्र अन्तर्गत ४० वटा सूचकहरु निर्धारण गरिएका छन् जसको कूल अंक भार १०० छ । प्रत्येक कार्य क्षेत्र समुह अन्तर्गतका सूचकहरुको संख्या र अंक भार देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्रम संख्या	कार्य क्षेत्र	सूचक संख्या	अंक भार
१	स्थानीय स्वायत्त शासन	९	२२
२	वित्तीय व्यवस्थापन	११	२८
३	योजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन	७	१८
४	संगठन तथा जनशक्ति विकास	६	१४
५	शहरी आधारभुत सेवा व्यवस्थापन	७	१८
	जम्मा	४०	१००

३.३ कार्य सम्पादन मापनका सूचकहरुको व्याख्या र मापन विधि

कार्यसम्पादन मा हरेक सूचक लाई २, १ र ० अंक प्रदान गरिएको छ र हरेक सूचकलाई सूचकको महत्व अनुसार भार प्रदान गरिएको छ । निर्धारित भार र निर्धारित अंकको गुणन फलको आधारमा हरेक सूचकमा पाउने अंक निर्धारण हुने छ । सोही अंकको आधारमा नगरपालिकाको कार्यसम्पादन अंक र स्तर निर्धारण हुने छ ।

कार्य क्षेत्र समूह नं. १: स्थानीय स्वायत्त शासन

सूचक नं.	सूचकको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
१	सहभागितात्मक नगर योजना तर्जुमा	२	२	४	२२
२	लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण	२	१	२	
३	सामजिक परिचालन र शहरी गरिवी न्यूनीकरण	२	१	२	
४	नियमन सेवा व्यवस्थापन	२	१	२	
५	सूचना व्यवस्थापन र पारदर्शिता	२	२	४	
६	आचार संहिता र संपत्ति विवरण	२	१	२	
७	सामाजिक सूरक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन	२	१	२	
८	निर्देशिकाको पालना तथा प्रतिवेदन	२	१	२	
९	सामाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई	२	१	२	

सूचक नं. १ सहभागितामूलक नगर योजना प्रणाली (PM -1) :

१.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अवलम्बन गरी नगर विकास योजना तर्जुमा गर्नुका साथै नगर योजना तर्जुमाका बारेमा समुदायलाई जानकारी गराएको हुनु पर्ने ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १११ र ११४ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को १३६ बमोजिम सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको प्रक्रिया अवलम्बन गरेको हुनुपर्ने ।

१.२ मूल्याङ्कनका आधार :

वडाहरुलाई योजना तर्जुमाको प्रक्रिया, बजेट सीमा र मार्गदर्शन साथै छलफल हुने मिति, स्थान र समय सम्बन्धमा गराएको जानकारी पत्र र योजना तर्जुमाको चरणमा भएका छलफलको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका ।

१.३ सूचनाको स्रोत:

योजना शाखा, प्रशासन शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा ।

१.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं १६

योजना तर्जुमाका चरणहरुमा स्थानीय समुदायको सहभागितको स्तर कस्तो रहेको छ रु			
सरोकारवालालाई सहभागिता गराईएका क्षेत्र	आवधिक नगर विकास योजना	वार्षिक नगर विकास योजना	भू उपयोग/विषयगत गुरुयोजनाहरु
योजना तर्जुमाका सवै चरणहरुमा पर्याप्त सहभागिता भएको			
सिमित मात्रामा सहभागिता भएको			
सहभागिता नभएको			

नोट : 'पर्याप्त सहभागिता भएको' भन्नाले माथि उल्लेखित योजनाहरूको तर्जुमा प्रक्रियामा समुदायका सबै सरोकारवालाहरूलाई जानकारी हुने गरी सूचना गरिएको र सरोकारवालाहरुको सहभागिता भएको अवस्थालाई बुझ्नु पर्दछ ।

'सीमित मात्रामा' भन्नाले सीमित सूचना वा सहभागिताको नियमित अवसरको अभाव वा संपूर्ण समुदायलाई समेट्न नसकेको अवस्थालाई बुझ्नु पर्दछ ।

'सहभागिता नभएको ' भन्ने शव्दले कुनै पनि सूचना वा जानकारी र सहभागिता नभएको बुझ्नु पर्दछ ।

'समुदाय' भन्नाले उपभोक्ता, टोल संगठन, स्थानीय गै.स.स., स्थानीय सामुदायिक संगठन, वडा समिति र नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु आदिलाई जनाउने छ ।

१.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको 'योजना तर्जुमाका सवै चरणहरुमा पर्याप्त सहभागिता भएको' को तीनवटै कोष्ठमा 'छ' चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने । विश्लेषण तालिकाको 'योजना तर्जुमाका सवै चरणहरुमा पर्याप्त सहभागिता भएको' को कुनै दुईवटा कोष्ठमा 'छ' चिन्ह लागेमा वा 'सिमित मात्रामा सहभागिता भएको' को तीनवटै कोष्ठमा 'छ' चिन्ह लागेमा वा 'योजना तर्जुमाका सवै चरणहरुमा पर्याप्त सहभागिता भएको' को कुनै एउटा कोष्ठमा 'छ' चिन्ह लागेको

र 'सिमित मात्रामा सहभागिता भएको' कुनै दुई वटा कोष्ठमा 'छ' चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने । अन्य अवस्थामा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

१.६. **अंक तालिका नं :१**

योजना तर्जुमामा सहभागिताको स्तर	अंक	भार	भारित अंक
योजना तर्जुमाका सवै चरणहरुमा पर्याप्त सहभागिता भएको	२	२	४
सिमित मात्रामा सहभागिता भएको	१	२	२
सहभागिता नभएको ।	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २ : लैंगिक समता र समाजिक समावेशीकरण (PM-2) :

२.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण कार्यक्रमको माध्यमवाट सामाजिक वञ्चितीकरणमा परेका समुदायको सवलीकरणको लागि लगानी गरेको हुनुपर्ने ।

नगरपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणको नीति र कार्यक्रम बनाई प्राथमिकताका साथ लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

स्पष्टीकरणः

लैंगिक समता र समाजिक समावेशीकरण *भन्नाले निश्चित समूह जस्तै महिला, दलित, आदिवासी जनजाती बाल बालिका, अपांग तथा पिछडिएको बर्गकालागि स्पष्ट रुपमा लक्षित गरी कार्यक्रम शीर्षकमा रकम विनियोजन गरी खर्च गरेको रकम ।*

२.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको कूल कार्यक्रम वजेट अध्ययन गरी सो मध्ये लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण कार्यक्रममा कति रकम विनियोजन गरिएको छ सो को लेखाजोखा गर्ने ।

विनियोजित रकम मध्ये सामाजिक वञ्चितीकरणमा परेका समुदायको सवलीकरणको लागि गरेको वास्तविक खर्च निकाली सो आधारमा अंक प्रदान गर्ने ।

२.३ सूचनाका श्रोतहरु :

नगरपालिकाको बार्षिक योजना पुस्तिका, लेखा शाखाको खर्चको अन्तिम प्रतिबेदन, सामाजिक विकास शाखा र योजना शाखा एवं नगर सूचना केन्द्रमा रहेको विनियोजन तथा खर्च सम्बन्धी अभिलेख ।

२.४ विश्लेषण तालिका नं १८

नगरपालिकाले लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणमा लगानी गरेको	छ	छैन
नगरपालिकाको बार्षिक योजनामा लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी बजेट कार्यक्रम समावेश रहेको		
कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरी विनियोजित बजेटको ९० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको		
कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरी विनियोजित बजेटको ५० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको		

२.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दुइ कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा ० अंक प्रदान गर्ने ।

२.६ अंक तालिका नं :२

नगरपालिकाले लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणमा गरेको लगानी को अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
बार्षिक योजनामा लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी बजेट कार्यक्रम समावेश गरी कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरेको र विनियोजित बजेटको ९० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको	२	१	२
कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरी विनियोजित बजेटको ५० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३ सामाजिक परिचालन तथा शहरी गरिवी न्यूनीकरण (PM-3) :

३.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले सामाजिक परिचालन तथा अन्य कार्यक्रमको माध्यमवाट गरिवी न्यूनीकरणमा लगानी गरेको हुनुपर्ने ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा १११(४) बमोजिम नगरपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा गरिवी निवारण, रोजगारीको सिर्जना तथा उत्पादनमूलक र तत्काल प्रतिफल दिने कार्यक्रम/आयोजनालाई प्राथमिकताका साथ छनौट गरी लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय विकास शुल्क निकासा दिदा र अन्य अनुदान प्रदान गर्दा जारी गरेका निर्देशिकाहरु बमोजिम न्यूनतम रुपमा सामाजिक परिचालन तथा गरीबी न्यूनिकरणको लागि लगानी गर्नुपर्ने गरी तोकिदिएको रकम भन्दा कम नहुने गरी यस क्षेत्रमा लगानी गरेको हुनुपर्दछ ।

३.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको कूल कार्यक्रम वजेट अध्ययन गरी सो मध्ये गरिवी न्यूनीकरणलाई कति रकम विनियोजन गरिएको छ सो को लेखाजोखा गर्ने । विनियोजित रकम मध्ये वास्तविक खर्च निकाली सो आधारमा अंक प्रदान गर्ने ।

३.३ सूचनाका श्रोतहरु :

नगरपालिकाको बार्षिक योजना पुस्तिका, लेखा शाखाको खर्चको अन्तिम प्रतिबेदन, योजना शाखामा रहेको विनियोजन तथा खर्च सम्बन्धी अभिलेख ।

३.४ विश्लेषण तालिका नं १८

नगरपालिकाले सामाजिक परिचालन तथा शहरी गरिवी न्यूनीकरणमा लगानी गरेको	छ	छैन
नगरपालिकाको बार्षिक योजनामा सामाजिक परिचालन तथा गरिवी न्यूनीकरण सम्बन्धी बजेट कार्यक्रम समावेश रहेको		
बार्षिक योजनामा कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरी विनियोजित बजेटको ९० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको		
बार्षिक योजनामा कूल बजेटको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विनियोजन गरी विनियोजित बजेटको ५० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको		

३.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंकप्रदान गर्ने, सवैमा नलागेको तर कम्तीमा दुई मात्र 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

३.६ अंक तालिका नं :३

गत आर्थिक बर्षमा नगरपालिकाले आफ्नो कूल विकास खर्चको तुलनामा सामाजिक परिचालन तथा गरिवी न्यूनीकरणमा लगानी गरेको	अंक	भार	भारित अंक
गत आ.व.को कूल विकास खर्च मध्ये ५ प्रतिशत भन्दा बढी रकम विनियोजन गरी विनियोजित रकमको ९० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको ।	२	१	२
गत आ.व.को कूल विकास खर्च मध्ये ५ प्रतिशत भन्दा बढी रकम विनियोजन गरी विनियोजित रकमको ५० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ४ नियमन सेवा व्यवस्थापन (Regulatory Service Management) (PM-4)

४.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नागरीकहरुको धेरै विषयहरु प्रमाणित र सिफारिस गर्नुपर्ने हुन्छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ९६ (१) को खण्ड ञ को उपखण्ड (२) (३) (४) (१०) (११) (१२) (१५) (१८) तथा दफा १६१ र १६५ बमोजिम नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ ।

नगरबासीको सुविधा र नगर क्षेत्रको सुव्यवस्था कायम राख्न नियमन र व्यवस्थापन सम्बन्धी विविध कार्यहरु गर्नुपर्ने र त्यस्तै उक्त ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएका अन्य धेरै किसिमका कामहरु गर्ने जिम्मेवारी पनि नगरपालिकामा रहेको छ ।

नगरपालिकाले आफूलाई तोकिएका कार्यहरुको राम्ररी व्यवस्थापन गर्न कार्ययोजना, कार्यविधि, कार्यसंयन्त्र र स्रोत साधनको आवश्यक प्रबन्ध गरी सेवा प्रवाह र नियमन कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने हुन्छ ।

४.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको संगठन संरचना र कार्य विवरणमा उपरोक्त कार्यहरुको जिम्मेवारी तोकिएको, तथा कार्यविधि, कार्ययोजना र आवश्यक स्रोत (बजेट) साधनको व्यवस्था गरेको छ छैन अध्ययन र लेखाजोखा गर्ने ।

४.३ सूचनाका श्रोतहरु :

बार्षिक बजेट र कार्यक्रम पुस्तिका, संगठन विकास सम्बन्धी प्रतिवेदन, कार्यविधि र कार्ययोजनाका दस्तावेजहरु, प्रशासन शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा, नगरपालिका सूचना केन्द्र ।

४.४ विश्लेषण तालिका नं : १५

नगरपालिकाको नियमन सेवा व्यवस्थापन गरेको	छ	छैन
नाता प्रमाणित र सिफारिस कार्यका अतिरिक्त ५ वा सो भन्दा बढि विषयको कार्यहरु नियमन गर्ने व्यवस्था गरेको		
नाता प्रमाणित र सिफारिस कार्यका अतिरिक्त २ वटा सम्म विषयको कार्यहरु नियमन गर्ने व्यवस्था गरेको		
नाता प्रमाणित र सिफारिस गर्ने सामान्य व्यवस्था मात्र गरेको		

४.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

४.६ अंक तालिका नं: ४

नियमन सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी	अंक	भार	भारित अंक
नाता प्रमाणित र सिफारिस कार्यका अतिरिक्त ५ वा सो भन्दा बढि विषयको कार्यहरु नियमन गर्ने व्यवस्था गरेको	२	१	२
नाता प्रमाणित र सिफारिस कार्यका अतिरिक्त २ वटा विषयको कार्यहरु नियमन गर्ने व्यवस्था गरेको	१	१	१
नाता प्रमाणित र सिफारिस गर्ने सामान्य व्यवस्था मात्र गरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ५ : सूचना व्यवस्थापन र पारदर्शिता (PM-5)

५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले सूचना व्यवस्थापन सम्बन्धि देहाय बमोजिमका कार्यहरु गर्नुपर्ने हुन्छ :

(क) सूचना केन्द्रको स्थापना गरी सूचना संकलन, भण्डारण, विश्लेषण र प्रवाह सम्बन्धी कार्यको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने र सूचना केन्द्रमा निम्नलिखित सूचनाहरु अनिवार्य रुपमा राख्नु पर्ने :

- नगरपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिकाहरु
- विषय क्षेत्रगत योजनाहरु
- अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन
- नगरपालिकाको निर्णयहरु

(ख) विद्युतीय संचार माध्यमका साथै ब्रोसर र बुलेटिन आदिको प्रकाशन गर्नुपर्ने ।

(ग) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियम बमोजिम सूचना प्रवाह गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

(घ) नगरक्षेत्रको आधारभूत सूचनाका लागि जनसंख्यकाको लागत र बैज्ञानिक घर नम्बरिङ्ग प्रणाली लागु गर्नुपर्ने ।

(ङ) नगर प्रोफाइल तथा संकलित तथ्यांक GIS अध्यावधिक गर्ने प्रणालीको विकास गर्नुपर्ने ।

५.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको सूचना ईकाईको अवस्था, नगरपालिकाका प्रकाशनहरु (Town Profile, ब्रोसर र बुलेटिन), सूचनाको हक सम्बन्धी कानून बमोजिम सूचना प्रवाह गर्ने पद्धति, घर नम्बरिङ्ग प्रणालीको कार्य प्रगति र GIS को अवस्था बारे अध्ययन गरी लेखाजोखा गर्ने ।

५.३ सूचनाका श्रोतहरु :

सूचना केन्द्रका अभिलेखहरु, प्रकाशनहरु, सूचना व्यवस्थापनमा भएको खर्च सम्बन्धी आर्थिक प्रशासन शाखाको अभिलेख ।

५.४ विश्लेषण तालिका नं : १५

नगरपालिकाले सूचना व्यवस्थापन गरेको	छ	छैन
नगरपालिकामा सूचना केन्द्र वा इकाईको स्थापना भएको		
नगरपालिकाका गतिविधिहरु प्रकाशन र प्रशारण भएको		
सूचनाको हक सम्बन्धी कानून बमोजिम सूचना उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको		
बैज्ञानिक घर नम्बरिङ्ग प्रणाली कार्यक्रम संचालन गरेको		
नगर प्रोफाइल अद्यावधिक भएको		
GIS भौगोलिक सूचना प्रणाली प्रयोगमा ल्याएको		

५.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको कुनै तिन कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दुइवटा कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने, अन्य अवस्थामा ० अंक प्रदान गर्ने ।

५.६ अंक तालिका नं: ५

नगरपालिकाको सूचना व्यवस्थापन स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
नगरपालिकामा सूचना केन्द्रको स्थापना, नगर प्रोफाइल अद्यावधिक, बुलेटिन प्रकाशन, घर नम्बरिङ्ग प्रणाली र GIS प्रयोग मध्ये कुनै तिनवटा कार्यहरु गरेको	२	२	४
उपरोक्त मध्ये दुइवटा कार्यहरु गरेको	१	२	२
उपरोक्त मध्ये दुई भन्दा कम कार्यहरु गरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ६ : आचार संहिता र सम्पत्ति विवरण (PM-6)

६.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले यसका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको आचार संहिता लागु गरेको र सम्पत्ति विवरण पेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ का दफा ८७, बमोजिम सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गर्नु पर्ने भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ५०(१) र अन्य प्रचलित ऐन नियम बमोजिम सार्वजनिक जिम्मेवारीका पदमा रहेका पदाधिकारीहरुको प्रत्येक वर्ष सम्पत्ति विवरण पेश गर्नुपर्ने र आचार संहिता बनाई लागु गर्नुपर्ने, कानूनी व्यवस्था रहेको हुँदा नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको हकमा पनि उक्त व्यवस्था अनिवार्य रुपमा लागु गर्नुपर्ने ।

(आचार संहिता र जनप्रतिनिधिको सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक सम्बन्धि प्रावधान जनप्रतिनिधि बहाल भएपछि मात्र लागु हुनेछ)

६.२ मूल्याङ्कनका आधार :

- ऐनको दफा ८७ अनुसार जनप्रतिनिधिहरुले पदभार ग्रहण गर्दा र पदबाट हटेपछि सार्वजनिक गरेको आफ्नो र परिवारको नामको सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गरे नगरेको अभिलेख,
- भ्रष्टचार निवारण ऐन अनुसार प्रत्येक आ.व. शुरु भएको ६० दिन भित्र पेशगर्नुपर्ने सम्पत्ति विवरण सबै पदाधिकारी र कर्मचारीले तोकिएको म्यादभित्र पेश गरे नगरेको अभिलेख,
- जनप्रतिनिधि र पदाधिकारीहरुको आचार संहिता सम्बन्धी अभिलेख अध्ययन गरी लेखाजोखा गर्ने ।

६.३ सूचनाका श्रोतहरु :

प्रशासन विभाग/शाखा, नगरपालिकाको सूचना इकाईमा उपलब्ध अभिलेखहरु र आचार संहिता बारे नगर परिषद्का निर्णयहरु ।

६.४ विश्लेषण तालिका नं : २१

नगरपालिकाले आचार संहिता र सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी व्यवस्था लागु गरेको	छ	छैन
सबै पदाधिकारीको आचार संहिता बनाएर सम्पत्ति विवरण समेत सार्वजनिक गरेको		
प्रत्येक बर्ष आर्थिक बर्ष प्रारंभ भएको ६० दिन भित्र नगरपालिकाका सबै पदाधिकारीहरुले सम्पत्ति विवरण पेश गरेको		
प्रत्येक बर्ष आर्थिक बर्ष प्रारंभ भएको ६० दिन भित्र नगरपालिकाका सबै कर्मचारीहरुले सम्पत्ति विवरण पेश गरेको		
प्रत्येक वर्ष तोकिएको तहसम्मका कर्मचारीहरुले मात्र सम्पत्ति विवरण पेश गरेको		

६.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा एक अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

६.६ अंक तालिका नं: ६

सूचक : आचार संहिता र सम्पत्ति विवरण	अंक	भार	भारित अंक
जनप्रतिनिधिहरुको सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गरेको, आचार संहिता बनाई लागु गरेको र पदाधिकारी तथा कर्मचारी सबैले प्रत्येक वर्ष सम्पत्ति विवरण पेश गरेको	२	१	२
तोकिएका कर्मचारीहरुले प्रत्येक वर्ष सम्पत्ति विवरण पेश गर्ने गरेको	१	१	१
निजामति कर्मचारी बाहेक अरुले सम्पत्ति विवरण पेश गर्ने नगरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ७ : सामाजिक सूरक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन (PM-7)

७.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगरक्षेत्रमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत तोकिए बमोजिमका सुविधा प्राप्त गर्ने सम्भावित नागरिकहरुको विवरण संकलन गरी अद्यावधिक गर्नु पर्ने ।

नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएको सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गतको बजेट वितरण गरिएका लाभान्वित समूहको विवरण व्यवस्थित गरी सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन समेत पठाएको हुनुपर्ने ।

७.२ मूल्याङ्कनका आधार :

भत्ता वा बृत्ति प्राप्त गरेका व्यक्तिहरुको नामावली पुस्तिका, वितरण गरेको भरपाई, पञ्जीकरण शाखाको अभिलेख, नागरिक बडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाईको अभिलेखहरु ।

७.३ सूचनाको श्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा, पञ्जीकरण शाखा, सूचना केन्द्र ।

७.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :२२

सामाजिक सुरक्षा अर्न्तगत सम्भावित नागरिकको पहिचान र वितरण व्यवस्था	छ	छैन
लक्षित समूह अनुसार भत्ता वा वृत्ति प्राप्त गर्ने सम्भावित व्यक्तिहरुको विवरण व्यवस्थित गरी राखेको		
भत्ता वा वृत्ति प्रदान गरेको व्यक्ति समूहको पहिचान हुने गरी भर्पाई राखेको		
भत्ता वा वृत्ति पाईरहेका लक्षित समूहहरु मध्ये मृत्यु भएका वा बसाईसराई भई गएका परिवार समूहको लगत कट्टा गरेको		
गत आ.व.मा भत्ता वा वृत्ति प्रदान गरीएका सदस्य संख्या (क) अन्य जेष्ठ नागरिक संख्या ..... दलित जेष्ठ नागरिक संख्या ..... (ख) एकल महिला संख्या ..... (ग) आंसिक असक्त अपाङ्ग संख्या ..... (घ) पूर्ण असक्त अपाङ्ग संख्या ..... (ङ) लोपोन्मुख आदिबासी जनजाती संख्या		
उपरोक्त बमोजिमको विवरण जिविसमा पठाएको		

७.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

यदि विश्लेषण तालिकाको सबै चारवटा कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

७.६ अंक तालिका नं : ७

सूचक : सामाजिक सुरक्षा अर्न्तगत सम्भावित नागरिकको पहिचान र वितरण व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सबै ४ वटा कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको २ कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ८ निर्देशिकाको पालना तथा प्रतिवेदन (PM-8)

८.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ मा तोकिएका प्रतिवेदनहरु र अनुदान तथा स्था.वि.शुल्क रकम निकासा/अख्तियारी पठाउदा जारी गरिएका निर्देशिकाको पालना एवं समय समयमा माग गरिए बमोजिमका मासिक, चौमासिक एवं वार्षिक प्रतिवेदन संबन्धित निकायहरुमा पठाउनु पर्दछ । साथै स्थानीय विकास मन्त्रालयले अनुगमन गरि दिएका निर्देशनहरुको पालना गर्नु पर्दछ ।

८.२ मूल्याङ्कनका आधार :

- केन्द्रबाट अनुदान, स्थानीय विकास शुल्क र अन्य रकम निकासा गर्दा जारि गरिएको निर्देशिका र स्थानीय विकास मन्त्रालयले अनुगमन गरि दिएका निर्देशनहरु,
- नगरपालिकाले स्थानीय विकास मन्त्रालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय र तोकिएका अन्य निकायहरुमा पठाएको विवरण, प्रतिवेदनहरुको पत्र एवं कार्यालय प्रति अध्ययन गर्ने ।

८.३ सूचनाको श्रोत :

आर्थिक प्रशासन शाखा, योजना शाखा, प्रशासन शाखा ।

८.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :२३

नेपाल सरकारले अनुदान तथा स्था.वि.शुल्क रकम तथा अन्य निशर्त अनुदानको निकासा/अख्तियारी पठाउदा जारी गरिएका निर्देशिकाहरुको पालना र संबन्धित निकायहरुमा प्रतिवेदन पठाएको छ छैन ?	छ	छैन
अनुदान,स्था.वि.शुल्क तथा अन्य शशर्त अनुदानको निकासा/अख्तियारी पठाउदा जारी गरिएका निर्देशिकाहरुको पालना गरेको		
तोकिएको ढाँचामा सबै कार्यक्रमको मासिक, चौमासिक, वार्षिक वित्तिय एवं भौतिक प्रगति विवरण समयमै पठाएको		
मन्त्रालयले अनुगमन गरि दिएका निर्देशनहरु पालना गरेको		
समय समयमा मन्त्रालयले माग गरेका विवरणहरु तयार गरी पठाएको		

८.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कम्तीमा दुई वटामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा ० अंक प्रदान गर्ने ।

८.६ अंक तालिका नं : ८

निर्देशिकाको पालना र प्रतिवेदनको नियमितता	अंक	भार	भारित अंक
अनुदान,स्था.वि.शुल्क तथा अन्य शशर्त अनुदानको अख्तियारी साथ प्राप्त निर्देशिकाहरुको र अनुगमन गरी दिइएका निर्देशनहरुको पालना एवं नियमित तथा माग भएका भौतिक र वित्तीय प्रगती विवरण समयमै पठाउने गरेको	२	१	२
उल्लेखित निर्देशिकाहरुको अधिकांश पालना तथा मासिक, चौमासिक, वार्षिक वित्तिय एवं भौतिक प्रगति विवरण पठाउने गरेको	१	१	१
उल्लेखित निर्देशिकाहरुको आंशिक पालना गरेको र प्रतिवेदनहरु समेत समयमा पठाउने नगरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ५ सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई (PM-9)

५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष आफूले गरेका काम कारवाही र सेवा प्रवाह बारे सार्वजनिक सुनुवाइ र सामाजिक परीक्षण गर्नु पर्छ ।

सुशासन (व्यवस्थापन र संचालन) ऐन २०६३, नियमावली २०६४ तथा स्थानीय निकाय आ.प्र. नियमावली २०६४ को नियम २०१(१) बमोजिम तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले जारी गरेको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६३ अनुसार नगरपालिकाहरुले एक आर्थिक वर्षमा सम्पादन गरेका कार्यक्रमहरुको आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पहिलो चौमासिक भित्र सामाजिक परीक्षण सम्पन्न भै सकेको हुनुपर्दछ ।

५.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाले गत वर्ष आफूले संपादन गरेका कार्यक्रमहरु बारे सामाजिम परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गरे नगरेको आधारमा अंक प्रदान गर्ने ।

ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु :

- सरोकारवालाहरुको सहभागिता भए नभएको, महिला दलित र पछि परेका समुदायको उचित प्रतिनिधित्व भए नभएको, विगतको सुझाब कार्यान्वयन भए नभएको, सहभागिहरुलाई लागेका कुरा बोल्न दिइएको नदिइएको ।
- परीक्षण र सुनुवाई सम्पन्न गरेपछि समितिले तोकेको दायरामा प्रतिवेदन परिषद समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।

५.३ सूचनाको श्रोत :

कार्यक्रममा भएको उपस्थिति अभिलेख, बोर्ड बैठक र परिषद्बाट पारित निर्णय, नगरपालिका प्रशासन शाखाका अभिलेखहरु ।

५.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :२४

प्रश्न : नगरपालिकाले नियमित रुपमा प्रत्येक वर्ष आफूले संपादन गरेका कार्यक्रमहरुको सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई गरेको छ छैन ?		छ	छैन
सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई दुवै गरेको			
दई मध्ये कुनै एक गरेको			

५.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको पहिलो कोष्ठमा'छ' मा टिक चिन्ह लागेका २ अंक प्रदान गर्ने दोश्रोमा टिक लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने दुवैमा 'छैन' मा ठीक लागेमा शुन्य अंक प्रदान गर्ने ।

५.६ अंक तालिका नं : ५

नगरपालिकाले सम्पन्न गरेका कार्यहरुको सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाईको स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
प्रत्येक वर्ष नियमित रुपमा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई दुवै गरेको	२	१	२
सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई मध्ये एउटा गरेको	१	१	१
गत वर्ष दुवै नगरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

कार्यक्षेत्र समूह नं. २ वित्तीय व्यवस्थापन

सूचक नं.	सूचकको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
१०	राजश्व संभाव्यता अध्ययन र प्रक्षेपण	२	२	४	२८
११	आयव्ययको यथार्थता र बजेट कार्यान्वयन	२	२	४	
१२	सम्पत्ति व्यवस्थापन	२	१	२	
१३	राजश्व प्रशासनको व्यवस्थापन	२	२	४	
१४	एकीकृत सम्पत्ति कर	२	१	२	
१५	सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी	२	१	२	
१६	प्रशासनिक खर्चको अधिकतम सीमा पालना	२	१	२	
१७	प्रोद्भावी लेखा प्रणाली (**Accrual** Accounting System)	२	१	२	
१८	धरौटी खाता	२	१	२	
१९	लेखाको गुणस्तर र पेश्कीको अवस्था	२	१	२	
२०	आर्थिक सहायताको सीमा पालना	२	१	२	

सूचक नं. १० राजश्व संभाव्यता अध्ययन र प्रक्षेपण (PM-10) :

१०.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरी बार्षिक रुपमा राजश्वको प्रक्षेपण गर्नु पर्छ ।

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम १६७ (४-क) बमोजिम नगरपालिकाले राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरी राजश्व परिचालन कार्ययोजना सहितको बार्षिक राजश्वको प्रक्षेपण गरेको हुनु पर्ने छ ।

१०.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको राजश्व अध्ययन प्रतिबेदन, राजश्व प्रक्षेपण प्रतिबेदन तथा नगर परिषद्को आय व्यय र बजेट विनियोजन सहितको बार्षिक योजना वा निर्णय पुस्तिका ।

१०.३ सूचनाका श्रोतहरु :

बैठक शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा, आन्तरिक आय(राजश्व) शाखा वा इकाई ।

१०.४ सूचकको विश्लेषण तालिका :२५

प्रश्न : नगरपालिकाले राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरी बार्षिक रुपमा राजश्वको प्रक्षेपण गर्ने गरेको छ छैन रु	छ	छैन
गत बर्ष चालु आ.ब.का निमित्त राजश्व संभाव्यता अध्ययनका आधारमा राजस्व प्रक्षेपण गरिएको		
चालु आ.ब को बजेट निर्माण राजश्व प्रक्षेपणका आधारमा गरिएको		
गत बर्ष नगरपालिकाको प्रतिव्यक्ति आन्तरिक आय बढेको		

१०.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

१०.६ अंक तालिका नं :१०

सूचक : नगरपालिकाले राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरी बार्षिक रुपमा राजश्वको प्रक्षेपण गर्नु पर्ने	अंक	भार	भारित अंक
बजेट बनाउदा राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरी प्रक्षेपण गरेको र नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत तर्फको प्रतिव्यक्ति आय बढेको ।	२	२	४
राजश्व संभाव्यता अध्ययन गरेको तर नगरपालिकाको आन्तरिक आय बढ्ने नदेखिएको वा राजस्व प्रक्षेपण गरी प्रतिव्यक्ति आन्तरिक आम्दानी बढेको तर राजश्व संभाव्यता अध्ययन नगरेको ।	१	२	२
राजश्व संभाव्यता अध्ययन एवं प्रक्षेपण नगरेको र प्रति व्यक्ति आय पनि नबढेको ।	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

नोटः यस प्रयोजनका लागि आन्तरिक आय भन्नाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावलीको १६७ को स्पष्टीकरणमा उल्लेख भएबमोजिम जनाउंदछ ।

सूचक नं. ११. आय व्ययको यथार्थता र बजेट कार्यान्वयन (PM-11) :

११.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाबाट वार्षिक आयव्ययको अनुमान गर्दा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा १३० (२) बमोजिम गत आर्थिक वर्षको यथार्थ आयव्ययको विवरण खुलाई बजेट तयार गर्नुपर्छ । यस्तो बजेट अनुमान यथार्थपरक हुनु पर्नेछ ।

११.२ मूल्याङ्कनका आधार :

गत आर्थिक बर्षको नगरपालिकाको आय व्ययको अनुमान र उक्त आर्थिक बर्षको यथार्थ आयव्ययको आर्थिक विवरण ।

गत आ.व.को लागि प्रक्षेपण गरिएको आयव्ययसंग वास्तविक रुपमा भएको आयव्ययको तुलना गर्ने ।

११.३ सूचनाका श्रोतहरु :

नगर परिषद्बाट स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिका, राजश्व प्रक्षेपण दस्ताबेज, राजश्व शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखाको आर्थिक विवरण, वित्तीय तथा भौतिक प्रगति प्रतिवेदन र स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको नगरपालिका सम्बन्धी वित्तीय प्रतिबेदन ।

११.४ सूचकको विश्लेषण तालिका :२६

नगरपालिकाले गत आर्थिक बर्षको लागि स्वीकृत आयव्यय अनुमान र बजेट कार्यान्वयनको स्थिति	छ	छैन
गत आ.व.मा अनुमानित कुल आयको तुलनामा ९० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी आय संकलन भएको		
गत आ.व.मा अनुमानित कुल व्ययको तुलनामा ९० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी खर्च भएको		
कुल विनियोजित पूँजीगत तथा कार्यक्रम बजेटको ८० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी खर्च भएको		

११.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा मात्र 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

११.६ अंक तालिका नं ११

नगरपालिकाको आयव्यय अनुमानको यथार्थता र बजेट कार्यान्वयनको स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	२	४
विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेको	१	२	२
अन्य अवस्थामा	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं : १२ सम्पत्ति व्यवस्थापन :

१२.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा ९६ बमोजिम आफ्नो नगर क्षेत्रको सार्वजनिक संपत्ति तथा पूर्वाधारहरुको लगत तयार गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नु पर्ने । स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम २१२ बमोजिम जिन्सी खातामा अभिलेख सुव्यवस्थित राखेको हुनु पर्ने ।

१२.२ मूल्यांकनको आधार :

गत आ.ब. सम्मको अद्यावधिक जिन्सी किताव, Property Profile, Road and Other Infrastructure Profile, लालपूर्जा तथा स्वामित्वका सम्बन्धित प्रमाणपत्रहरु अध्ययन गर्ने ।

१२.३ सूचनाको स्रोतः

जिन्सी शाखा, योजना शाखा, मेकानिकल सम्बन्धी शाखा ।

१२.४ सूचक विश्लेषण तालिका नं २७

स्थायी सम्पत्ति (घर जग्गा पूर्वाधार) र अन्य पूँजीगत सम्पत्ति विवरण छ छैन ?	छ	छैन
गत आ.ब. सम्मको सबै सम्पत्तिको अद्यावधिक विवरण		
गत भन्दा अधिल्लो आ.व. सम्मको सबै सम्पत्तिको अद्यावधिक विवरण		
सम्पत्तिहरुको आंशिक विवरण मात्र		

नोटः

- घर तथा जग्गा भन्नाले नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेका नगरपालिकाले नियमित रुपमा भोग चलन गरेको तथा नगरपालिकाले संरक्षण गर्नु पर्ने नगर क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गा जमिन (ऐलानी पर्ति समेत) तथा घरहरुलाई समेत जनाउँदछ ।
- पूर्वाधार भन्नाले नगरपालिका भित्र रहेका नगरस्तरीय सडकहरु, ढल, सडक पेटी, सार्वजनिक पार्क रंगशाला, ल्याण्डफिल साइट, सार्वजनिक शौचालय र सांस्कृतिक सम्पदाहरु (सार्वजनिक पाटी पौवा मन्दिर ढुङ्गेधारा (ऐतिहासिक स्मारक) लाई बुझाउँदछ ।
- अन्य पूजीगत सम्पत्ति भन्नाले एक बर्ष भन्दा बढी टिकाउहुने खर्च भएर नजाने पूँजीगत सामानलाई जनाउँदछ ।

१२.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिका अन्तर्गत पहिलो कोष्टमा 'छ' मा टिक लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दोश्रो कोष्ठमा मात्र 'छ' मा टिक लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्था मा ० अंक लगाउने ।

१२.६ अंक तालिका नं १२

सूचक : स्थायी सम्पत्ति (घर जग्गा पूर्वाधार) र अन्य पूँजीगत सम्पत्तिको विवरण	अंक	भार	भारित अंक
गत आ.ब. सम्मको सबै सम्पत्तिको अद्यावधिक विवरण भएको	२	१	२
गत भन्दा अधिल्लो आ.व. सम्मको सबै सम्पत्तिको अद्यावधिक विवरण भएको	१	१	१
सम्पत्तिहरुको आंशिक विवरण मात्र भएको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. १३ राजश्व व्यवस्थापन (PM-13) :

१३.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ ले नगरपालिकालाई कर, शुल्क, सेवा शुल्क, दस्तुर र भाडा आदिबाट आम्दानी गर्न सक्ने अधिकार प्रदान गरेको छ । नगरपालिकाले यस्तो कर वा आय संकलन गर्दा राजस्वका अभिलेखहरु व्यवस्थित र अद्यावधिक गरी राख्नु पर्ने । कर संकलन प्रकृया पारदर्शि सरल र छिटो छरितो रुपमा सम्पादन गर्न व्यवस्था मिलाई आफ्ना करदातालाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरेको हुनु पर्दछ ।

१३.२ मूल्याङ्कनका आधार :

राजश्व शाखाका प्रमाणहरु, सूचना तथा फारमहरु, बिलिङ प्रणाली, नागरिक बडापत्र, करदाता संग अन्तर संबाद, सार्वजनिक सुनुवाईको अभिलेखहरु ।

१३.३ सूचनाका श्रोतहरु :

राजश्व वा एकीकृत सम्पत्ति कर शाखा वा आन्तरिक आय सम्बन्धी इकाई, प्रशासन शाखा, सूचना केन्द्र ।

१३.४ विश्लेषण तालिका नं :२८

नगरपालिकाले आफ्ना करदातालाई प्रभावकारी सेवा प्रदान गरेको गरेको	छ	छैन
न्यूनतम शर्त को सूचक नं. ४ मा उल्लेखित सबै कर तथा राजश्वको अभिलेख व्यवस्थित गरी राखेको		
कर, दस्तुर, सेवा, शुल्कको दररेट सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण करदाताले सजिलै देख्न र बुझ्न सक्ने गरी करशाखामा राखिएको		
कर सम्बन्धी सूचना र फारमहरु निशुल्क रुपमा उपलब्धता र फारम भर्न नजान्ने करदातालाई सहयोग गर्ने कर्मचारी तोकिएको		
राजश्व प्रणालीलाई कम्प्युटरकृत गरेको		

१३.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, दुई कोष्ठ सम्ममा 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

१३.६ अंक तालिका नं :१३

नगरपालिकाले आफ्ना करदातालाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरेको हुनु पर्ने ।	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेको	२	२	४
विश्लेषण तालिकाको दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेको	१	२	२
अन्यथा भएकोमा	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. १४ एकीकृत सम्पत्ति कर (PM-14) :

१४.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्तिकर लागू गरेको हुनु पर्ने । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा १४० र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली, २०५६ को नियम १४४ ले एकीकृत सम्पत्तिकरलाई नगरपालिकाको प्रमुख आयका स्रोतको रुपमा विकास गर्न कार्यविधि समेत निर्धारण गरेको छ । घर जग्गा करको तुलनामा यो कर प्रणाली राम्रो भएकोले अधिकांस नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरेकाछन् । करको मान्य सिद्धान्त अनुसार समेत स्थानीय करको महत्वपूर्ण आधार सम्पत्तिमा आधारित कर नै रहेकोले नगरपालिकाहरुले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गर्न पर्दछ ।

१४.२ मूल्याङ्कनका आधार :

एकिकृत सम्पत्ति कर सम्बन्धी कार्यविधि, नगरपालिकाको कर प्रणाली, नगर परिषद्को निर्णय र आर्थिक फांटवारीहरु ।

१४.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आन्तरिक आय (राजश्व) शाखा वा एकीकृत सम्पत्ति कर इकाई, आर्थिक प्रशासन शाखा र प्रशासन शाखा ।

१४.४ विश्लेषण तालिका नं : २५

नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरेको छ छैन रु	छ	छैन
नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरेको ।		
नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरी आम्दानी बढाएको ।		

१४.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको दुवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै एक कोष्ठमा 'छैन' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र दुवै कोष्ठमा 'छैन' मा चिन्ह लागेमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

१४.६ अंक तालिका नं : १४

नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरेको	अंक	भार	भारित अंक
नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरी आम्दानी बढाएको ।	२	१	२
नगरपालिकाले एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गरेको ।	१	१	१
एकीकृत सम्पत्ति कर लागू नगरेको ।	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. १५ सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी (PM-15) :

१५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले आन्तरिक आम्दानी बृद्धिका लागि विभिन्न क्षेत्रसंगको सार्वजनिक निजी साझेदारीलाई प्रोत्साहित गरेको हुनु पर्ने ।

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली, २०५६ को नियम २७३ (क) बमोजिम सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी (Public Private Partnership) प्रणालीलाई प्रोत्साहन र व्यवस्थित गर्न सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी प्रबर्द्धन समितिको व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १५७ बमोजिम नगरपालिकाले आन्तरिक आय संकलन सम्बन्धी कुरा समेत सार्वजनिक निजी साझेदारीबाट गराउन सकिने व्यवस्था रहेको छ ।

१५.२ मूल्याङ्कनका आधार :

सार्वजनिक नीजि क्षेत्र साझेदारी सम्बन्धी नगरपालिकाको निर्णयहरु । साझेदारी सम्बन्धि समझदारी र संझौताहरु एवं तिनका कार्यान्वयनको अवस्था, नगरपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी प्रतिवेदन।

१५.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आन्तरिक आय (राजश्व) शाखा वा इकाई, आर्थिक प्रशासन शाखा, प्रशासन शाखा र सूचना केन्द्र ।

१५.४ विश्लेषण तालिका : ३०

नगरपालिकाको आन्तरिक आय बृद्धिको लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी गरेको छ छैन रु	छ	छैन
नगरपालिकाले आन्तरिक आय बृद्धिका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी गरेको ।		
सार्वजनिक निजी साझेदारीका बाट नगरपालिकाको आन्तरिक आय बढेको ।		
सार्वजनिक निजी साझेदारी पहल गरिएको तर कार्यान्वयनमा आई नसकेको		

१५.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

१५.६ अंक तालिका नं : १५

सूचक : नगरपालिकाको आन्तरिक आय बृद्धिको लागि सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारीका प्रयासहरु	अंक	भार	भारित अंक
नगरपालिकाले आन्तरिक आय सृजनाको लागि देहायका विभिन्न क्षेत्रमा सार्वजनिक निजी साझेदारी गरेको । क्षेत्र १.---------- क्षेत्र २.---------- क्षेत्र ३ ----------	२	१	२
नगरपालिकाले आय बृद्धिका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारीको निर्णय गरेको तर कति आय सिर्जना भयो भनी एकिन गर्न नसकिएको । सार्वजनिक निजी साझेदारीको प्ररम्भिक प्रयास भएकोक्षेत्रहरु.....	१	१	१
सार्वजनिक निजी साझेदारीको कुनै प्रयास नगरिएको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

नोट : यस प्रयोजनकालागि आन्तरिक आय भन्नाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबलीको १६७ (१) को स्पष्ठीकरणमा उल्लेख भएबमोजिम जनाउंदछ ।

सूचक नं. १६. प्रशासनिक खर्चको अधिकतम सीमा पालना (PM-16) :

१६.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम ३४ अनुसार आन्तरिक आयको निश्चित सीमा भित्र रही प्रशासनिक खर्च गरेको हुनु पर्ने ।

१६.२ मूल्याङ्कनका आधार :

आर्थिक प्रशासन शाखाको आन्तरिक आय र प्रशासनिक खर्च देखिने बार्षिक आर्थिक विवरण र आर्थिक कारोवारको स्रेस्ताहरु ।

१६.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा, आन्तरिक आय (राजश्व) शाखा वा इकाई ।

१६.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ३१

नगरपालिकाले सीमाभित्र रही प्रशासनिक खर्च गरेको छ छैन	छ	छैन
गत आ.व.मा संकलित वास्तविक आन्तरिक आयको परिधि रही प्रशासनिक खर्च गरेको अर्थात प्रशासनिक खर्च नियमको सीमा भित्र रहेको		
तोकिएको सीमा भन्दा बढी प्रशासनिक खर्च गरेको ।		

१६.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

विश्लेषण तालिकाको पहिलो कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दोस्रो कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

१६.६ अंक सूचक तालिका नं : १६

नगरपालिकाले प्रशासनिक खर्चको सीमा पालना गरेको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
गत आ.व.मा संकलित वास्तविक आन्तरिक आयको परिधि भित्र रही प्रशासनिक खर्च गरेको अर्थात प्रशासनिक खर्चको सीमा ननाघेको ।	२	१	२
तोकिएको सीमा भन्दा बढी प्रशासनिक खर्च गरेको ।	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

नोट : प्रशासनिक खर्चको प्रयोजनको लागि स्थानिय निकाय आ.प्र.नियमावलिको नियम ३४ बमोजिम नगरपालिकाले स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही ऐन बमोजिम कर, शुल्क, सेवा शुल्क, दस्तुर र भाडाबाट उठाएको कुल रकमको २५ लाख रुपैयाँसम्म आन्तरिक आम्दानी हुने नगरपालिकाले अधिकतम ६० प्रतिशत, २५ देखि ५० लाख रुपैयाँसम्म आम्दानी हुने नगरपालिकाले अधिकतम ४० प्रतिशत, ५० लाख देखि १ करोड रुपैयाँसम्म आम्दानी हुने नगरपालिकाले अधिकतम ३० प्रतिशत र १ करोड रुपैयाँ भन्दा बढी आम्दानी हुने नगरपालिकाको २५ प्रतिशत भन्दा बढी रकम प्रशासनिक कार्यका लागि खर्च गर्न पाइने छैन ।

<u>स्पष्टीकरण:</u> नगरपालिकाको विकास योजना, सरसफाई, दमकल र एम्बुलेन्स खर्च बाहेक तलव, भत्ता, कर्मचारी कल्याण कोष, इन्धन, मर्मत, मसलन्द, फर्निचर, भैपरी, आर्थिक सहायता जस्ता खर्च यस नियमको प्रयोजनका लागि प्रशासनिक खर्च मानिनेछ ।

सूचक नं. १७ प्रोद्भावी (Accrual) लेखा प्रणाली (PM-17) :

१७.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम १९ को उपनियम (१) र (३) बमोजिम नगरपालिकाको लेखा प्रोद्भावी (Accrual) लेखा प्रणाली अनुसार राख्नु पर्ने छ ।

१७.२ मूल्याङ्कनका आधार :

आर्थिक प्रशासन शाखाको आर्थिक कारोवारको स्रेस्ताहरु र निर्णय पुस्तिका ।

१७.३ सूचनाका श्रोतहरु :

बैठक शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा ।

१७.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ३२

नगरपालिकाले प्रोद्भावी ब्अअगचबर्ि लेखा प्रणाली लागू गरेको	छ	छैन
प्रोद्भावी (**Accural**) लेखा प्रणाली मा जाने सम्बन्धमा निर्णय भएको		
प्रोद्भावी लेखा प्रणालीसंग तादात्म्यता हुने गरी Charts of Accounts तयार पारी प्रयोगमा ल्याएको		
नगरपालिकाको सवै सम्पत्ति विवरण र दायित्व खुलेको शुरु मौज्दात (Opening Balance) तयार पारिएको ।		

१७.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

यदि विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र सवै कोष्ठमा 'छैन' चिन्ह लागेमा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

१७.६ अंक तालिका नं :१७

नगरपालिकाले प्रोद्भावी (Accrual) लेखा प्रणाली लागू गरेको	अंक	भार	भारित अंक
नगरपालिकाले दोहोरो स्रेस्तामा आधारित प्रोद्भावी Accrual लेखा प्रणाली स्थापना गरी प्रयोगमा ल्याएको	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेकोमा	१	१	१
सवै कोष्ठमा 'छैन' चिन्ह लागेकोमा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. १८ धरौटी खाताको अवस्था (PM-18) :

१८.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को परिच्छेद ७ बमोजिम धरौटी सम्बन्धी कार्यविधिको अवलम्बन गर्नु पर्ने र उक्त परिच्छेदको नियम १७७ बमोजिम धरौटी फिर्ता लिन नआएको रकम नियमानुसार सदरस्याहा गर्नु पर्ने तथा १८० बमोजिम धरौटी रकम अन्य प्रयोजनको निमित्त खर्च गर्न हुँदैन ।

१८.२ मूल्याङ्कनका आधार :

आर्थिक प्रशासन शाखाको आर्थिक कारोवारको स्रेस्ताहरु र धरौटी खाताको फांटवारी ।

१८.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा ।

१८.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ३३

नगरपालिकाले धरौटी खाताको रकम कानून अनुसार जफत नगरी अन्य प्रयोजनमा खर्च गर्ने गरेको छ छैन रु	छ	छैन
धरौटी खाताको रकम फिर्ता वा नियमानुसार सदरस्याहा गरी कोषमा आम्दानी बांधेको ।		
धरौटी खाताको रकम अन्य प्रयोजनमा खर्च गर्ने नगरेको ।		

१८.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र दुवै कोष्ठमा छैन चिन्ह लागेमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

१८.६ अंक तालिका नं : १८

धरौटी खातामा जम्मा गरिएको रकम प्रयोगको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
धरौटी खातामा रहेको रकम अन्य प्रयोजनमा खर्च नगरेको र कानून अनुसार सदरस्याहा गरेको रकम बजेटमा आम्दानी बाँधिएको ।	२	१	२
धरौटी खातामा रहेको रकम अन्य प्रयोजनमा खर्च नगरेको भएतापनि सदरस्याहा गर्नु पर्ने रकम सदरस्याहा नगरिएको ।	१	१	१
धरौटी खाताको रकम जफत नगरी चालु तथा पूंजीगत शीर्षकमा खर्च गरेको ।	०	१	०
प्रप्ताङ्क			

सूचक नं. १९ लेखाको गुणस्तर र पेश्किको अवस्था (PM-19) :

१९.१ सूचकको व्याख्या :

आर्थिक कारोबारको अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिबेदनबाट औल्याएको बेरुजु स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली, २०६४ को परिच्छेद ९ तथा नियम २०६ बमोजिम फर्छ्यौट गर्नु पर्दछ । पेश्कि फर्छ्यौट र गत विगतको बेरुजुमा कार्वाही गरी सम्परीक्षण गरेको हुनु पर्छ । नगरपालिकाले आर्थिक कारोवार गर्दा सकभर वेरुजु नहुने गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नु पर्दछ ।

१९.२ मूल्याङ्कनका आधार :

गत आ.व.भन्दा अघिल्लो आर्थिक बर्षको आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिबेदन, लेखा समितिको प्रतिवेदन र लेखा शाखामा रहेको बेरुजुको लगत अभिलेख ।

१९.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आर्थिक प्रशासन शाखा र आलेप शाखा ।

१९.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ३४

आर्थिक कारोवार को गुणस्तर र म्याद नाघेको पेश्किको प्रतिशत	छ	छैन
नियमित आ.ले.प. गराई गत आ.व.को अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिबेदनमा कूल आर्थिक कारोवारको २ प्रतिशत भन्दा कम बेरुजु औंल्याएको र म्याद नाघेको पेश्कि नभएको ।		
गत आ.व.को लेखा परिक्षण प्रतिवेदनमा कूल आर्थिक कारोवारको ५ प्रतिशत भन्दा कम बेरुजु औंल्याएको र कूल पेश्कि मध्ये म्याद नाघेको पेश्कि १० प्रतिशत भन्दा कम भएको ।		
गत आ.व.को ले.प.प्रतिवेदनमा औंल्याएको कूल बेरुजु रकम कूल आर्थिक कारोवारको ५ प्रतिशत नाघेको र कूल पेश्कि मध्ये म्याद नाघेको पेश्कि १० प्रतिशत भन्दा बढी भएको ।		

१९.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको पहिलो कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दोश्रो कोष्ठमा 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र तेश्रौ कोष्ठमा छ मा चिन्ह लागेमा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

१५.६ अंक तालिका नं : १५

गत आ.ब. को आर्थिक कारोवार को गुणस्तर र पेश्किको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
नियमित आ.ले. प. गराई गत आ.व.को अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिबेदनमा कूल आर्थिक कारोवारको २ प्रतिशत भन्दा कम बेरुजु औंल्याएको र म्याद नाघेको पेश्कि नभएको ।	२	१	२
गत आ.व.को आर्थिक कारोबारमा कूल बेरुजु कूल आर्थिक कारोवारको ५ प्रतिशत ननाघेको र कूल पेश्कि मध्ये म्याद नाघेको पेश्कि १० प्रतिशत भन्दा कम भएको ।	१	१	१
गत आ.व.को आर्थिक कारोबारमा कूल बेरुजु कूल आर्थिक कारोवारको ५ प्रतिशत नाघेको र कूल पेश्कि मध्ये म्याद नाघेको पेश्कि १० प्रतिशत भन्दा बढी भएको ।	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २० आर्थिक सहायताको सीमा पालना (PM-20) :

२०.१ सूचकको व्याख्याः

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम ३२ अनुसार स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही नगरपालिकाले ऐन बमोजिम कर शुल्क, सेवा शुल्क, दस्तुर र भाडाबाट उठाएको कूल रकमको बार्षिक अधिकतम १ प्रतिशत वा १ लाख रुपैयामध्ये जुन कम हुन्छ सोही रकमको सीमा भित्र रही आर्थिक सहायता खर्च गरेको हुनु पर्दछ ।

२०.२ मूल्याङ्कनको आधार :

गत आर्थिक बर्षको आर्थिक प्रशासन शाखा (लेखा) बाट तयार पारिएको आर्थिक प्रतिबेदन ।

२०.३ सूचनाका श्रोतहरु :

बार्षिक बजेट तथा योजना पुस्तिका, लेखा शाखा वा कार्यालयका सम्बन्धित शाखाहरुको अभिलेख

२०.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ३५

नगरपालिकाले आर्थिक सहायताको सीमा पालना गरेको छ छैन ?	छ	छैन
गत आ.व.मा प्राप्त कुल आन्तरिक आय रु. .... गत आ.व.मा आर्थिक सहायतामा कुल खर्च रु.		
नगरपाकिाले गरेको अर्थिक सहायता खर्च नियमको सीमा भित्र रहेको		
तोकिएको सीमा भन्दा बढी आर्थिक सहायतामा खर्च गरेको ।		

२०.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

आर्थिक सहायता खर्च सीमा भित्र रहेकोमा २ अंक प्रदान गर्ने, तोकिएको सीमा भन्दा बढी खर्च गरेकोमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

२०.६ अंक तालिका नं : २०

नगरपालिकाले आर्थिक सहायताको सीमा पालना गरेको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
नगरपाकिाले गरेको अर्थिक सहायता खर्च नियमको सीमा भित्र रहेको	२	१	२
तोकिएको सीमा भन्दा बढी आर्थिक सहायतामा खर्च गरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

कार्यक्षेत्र समूह नं. ३ योजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन :

सूचक नं.	सूचकहरुको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
२१	विषय क्षेत्रगत गुरुयोजना	२	१	२	१८
२२	संभाव्यता अध्ययन	२	१	२	
२३	बार्षिक कार्य तालिका	२	२	४	
२४	जाँचपास तथा फरफारक	२	१	२	
२५	मर्मत संभार व्यवस्था	२	२	४	
२६	सार्वजनिक परीक्षण	२	१	२	
२७	प्रभाव मूल्याङ्कन	२	१	२	

सूचक नं. २१ विषय क्षेत्रगत गुरुयोजना कार्यान्वयन (PM-21)

२१.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा १११ (२) बमोजिम नगरपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा नगरको विकास सन्तुलित र नियोजित तुल्याउन आवश्यकता अनुसार भू-उपयोग, भू-एकिकरण जस्ता योजना संचालन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

ऐनको दफा १११(६) (च) बमोजिम आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा विकासका सम्भावनाका आधारमा विभिन्न विषय क्षेत्रगत अल्पकालिन एवं दीर्घकालिन विकास कार्यहरु समेट्नु पर्ने हुँदा विभिन्न विषय क्षेत्रका (*जस्तैः बस्ती विकास गुरुयोजना, नगर यातायात गुरु योजना, गरिबी न्यूनिकरण गुरुयोजना, पर्यटन प्रबर्द्धन गुरुयोजना, जनशक्ति र आर्थिक विकास गुरुयोजना आदि*) गुरुयोजनाहरु समेत बनाई सोहि आधारमा बार्षिक कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्नु पर्छ ।

२१.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाले तयार गरेका विभिन्न विषय क्षेत्रगत अल्पकालिन र दीर्घकालिन गुरुयोजनाका दस्ताबेजहरु जस्तै नगरस्तरिय यातायात गुरुयोजना, शहरी विकास आवास गुरुयोजना, गरिबी न्यूनीकरण गुरुयोजना, पर्यटन गुरुयोजना आदि ।

२१.३ सूचनाको श्रोत :

नगर सूचना केन्द्र, नगरपालिका र परिषदका निर्णय पुस्तिकाहरु, विषयगत गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धित शाखा वा इकाईहरु ।

२१.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :३६

नगरपालिकाले विषय क्षेत्रगत गुरुयोजना बनाएको	छ	छैन
दुई वा सो भन्दा बढी विषयको क्षेत्रगत गुरुयोजना स्वीकृत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको		
कुनै एउटा विषयको क्षेत्रगत गुरुयोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको		

२१.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको पहिलो कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दोश्रो कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमाा १ अंक प्रदान गर्ने र दुबै कोठामा 'छैन' मा टिक लगाएको अवस्थामा ० अंक प्रदान गर्ने ।

२१.६ अंक तालिका नं :२१

नगरपालिकाले विषय क्षेत्रगत गुरुयोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
दुई वा दुई भन्दा बढि विषयको क्षेत्रगत गुरुयोजना कार्यान्वयनमा ल्याएको	२	१	२
कुनै एक विषयको क्षेत्रगत गुरुयोजना स्वीकृत भई कार्यान्वयन गरी रहेको	१	१	१
विषयक्षेत्रगत गुरुयोजना स्वीकृत भए पनि कार्यान्वयन नभएको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २२ संभाव्यता अध्ययन (PM-22) :

२२.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ११३ ले नगरपालिकाले आफ्नो योजना छनौट गर्ने क्रममा विभिन्न आधारहरु तोकी योजनाहरुको संभाव्यता अध्ययन गराउनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

यसर्थ नगरपालिकाहरुले आफ्ले सञ्चालन गर्ने योजनाहरु खासगरी ठूला योजनाहरुको पूर्व संभाव्यता अध्ययन गराएर संभाव्य देखिएका योजनाहरु मात्र योजना छनौटका लागि नगरपरिषदमा पेश गर्नु पर्दछ ।

(**नोटः** नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय द्वारा प्रकाशित बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन "चौथो संस्करण" २०६४ मा उल्लेख भए बमोजिम ५० लाख वा सो भन्दा बढी लागतका भौतिक पूर्वाधार योजनाहरु)

२२.२ मूल्याङ्कनका आधार :

योजनाहरुको दस्ताबेज (Poject Document Report, Feasibility Study Report) नगरपालिकाको बार्षिक योजना पुस्तिका ।

२२.३ सूचनाका श्रोतहरु :

योजना तथा प्राविधिक शाखा, प्रशासन शखा ।

२२.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ३७:

नगरपालिकाले ५० लाख भन्दा बढी लागतका ठूला योजनाहरु सञ्चालन गर्नु अगाडि पूर्व संभाव्यता अध्ययन गरेर मात्र सञ्चालन गरेको छ छैन ?	छ	छैन
गत आर्थिक बर्षमा सञ्चालन गरिएका ५० लाख भन्दा बढी लागतका सबै योजनहरुको पूर्व संभाव्यता अध्ययन गरिएको ।		
गत आर्थिक बर्षमा सञ्चालन गरिएका ५० लाख भन्दा बढी लागतका कम्तीमा दुई तिहाई योजनाहरुको पूर्व संभाव्यता अध्ययन गरिएको ।		

२२.५ अंक प्रदान गर्ने विधि:

यदि विश्लेषण तालिकाको पहिलो कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा अंक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, दोश्रो कोष्ठमा मात्र 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

२२.६ अंक तालिका नं : २२

नगरपालिकाले ५० लाख भन्दा बढी लागतका ठूला योजनाहरु सञ्चालन गर्नु अगाडि संभाव्यता अध्ययन गरेको हुन पर्ने	अंक	भार	भारित अंक
गत आ.व. र सो भन्दा अघिल्लो आ.व. देखि ५० लाख भन्दा बढी लागतका सबै योजनाहरुको संभाव्यता अध्ययन गरेर मात्र योजना सञ्चालन गरेको ।	२	१	२
गत आ.व. र सो भन्दा अघिल्लो आ.व. देखि उपरोक्त ५० लाख भन्दा बढी लागतका सबै योजनाको संभाव्यता अध्ययन नभएको तर दुई तिहाइ वा सो भन्दा बढीको संभाव्यता अध्ययन भएको ।	१	१	१
दुइ तिहाइ भन्दा कम योजनाको मात्रै सञ्चालन अगावै संभाव्यता अध्ययन गरिएको वा ५० लाख भन्दा बढीको योजना नै नबनाएको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २३ बार्षिक कार्यतालिका (PM-23)

२३.१ सूचकको व्याख्या :

नगर परिषदबाट स्वीकृत योजनाहरु संचालन गर्न नगरपालिकाले कार्यक्रम संचालन तालिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने । *(स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ११६ (२) र ११७ (१) बमोजिम)*

दात्तृ निकायहरुको सहयोगमा संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन ती निकायहरुसंगको सहमति र संझौता बमोजिमको समय तालिका अनुरुप गर्नुपर्ने ।

२३.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाबाट स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, नगरपालिकाबाट स्वीकृत खरीद योजना र दात्तृ निकायहरुको सहयोग वा साझेदारीमा संचालित कार्यक्रमहरुको कार्य तालिका समेतका आधारमा नगरपालिका कार्यालयले तयार गरेका योजना तथा कार्यक्रम संचालन तालिकाहरुको अध्ययन र लेखाजोखा गर्ने ।

२३.३ सूचनाको श्रोत :

नगरपालिकाको बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट (योजना) पुस्तिका , योजना शाखा, खरिद इकाई र अन्य कार्यक्रम संचालन गर्ने शाखाहरुमा रहेको कार्यक्रम सम्बन्धि अभिलेख ।

२३.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ३८

योजना तथा कार्यक्रम संचालन तालिका छ छैन ?	छ	छैन
नगरपरिषदबाट स्वीकृत सबै योजना र कार्यक्रमको संचालन तालिका तयार गरी कार्य संचालन भएको		
खरिद योजना र कार्यक्रम संचालन तालिका बीच तालमेल रहेको		
मासिक/चैमासिक रुपमा कार्य संचालन तालिका तयार गर्ने कार्य भएको		

२३.५. अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेका २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई वटा कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेका १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा ० अंक प्रदान गर्ने ।

२३.६ अंक तालिका नं :२३

योजना तथा कार्यक्रम संचालन तालिका सम्बन्धि व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
वार्षिक योजना र खरिद योजना अनुसार चौमासिक र वार्षिक कार्यक्रम संचालन तालिका तयार गरी कार्यान्वयन गरेको	२	२	४
वार्षिक योजना र कार्यक्रम संचालन तालिका बनाएको तर सो अनुसार कार्यान्वयन नभएकोले परिमार्जन गरी गरिएको	१	२	२
कार्य संचालन तालिका नै तयार नगरेको	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २४ जाँचपास तथा फरफारक (PM-24)

२४.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले आयोजना संपन्न भएको जानकारी र प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले एक महिना भित्र जाँच पास तथा फरफारक गर्नुपर्ने स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा १२३ तथा नियमावलीको नियम १३८ बमोजिम र स्था.नि.आ.प्र.नियमावली-२०६४ को नियम ३० बमोजिम व्यवस्था रहेको छ ।

२४.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपरिषद्बाट स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार संचालन भएको रु एक लाख भन्दा बढि लागतका योजना तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएपछि संबन्धित आयोजना संचालन गर्ने निकाय, संस्था वा व्याक्तिले दिएको प्रतिवेदन र सम्बन्धित प्राविधिकले पेश गरेको मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको अध्ययन गरी त्यस्तो प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि के कति अवधि भित्र जाँचपास तथा फरफारक भएको छ अध्ययन गर्ने ।

२४.३ सूचनाको श्रोत :

बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिका, योजना शाखा, सामाजिक परिचालन शाखा, जाँचपास तथा फरफारक संबन्धि नगरपालिकाको निर्णय पुस्तिका ।

२४.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :३९

योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लिने र जाँचपास तथा फरफारक गर्ने गरेको छ छैन ?	छ	छैन
सबै योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने संबन्धित संस्था वा व्यक्तिबाट कार्य संपन्न भएको जानकारी प्राप्त हुने गरेको		
कार्य सम्पन्न भएको जानकारी प्राप्त भएपछि भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धि योजनाहरुको कार्य संपन्न प्रतिवेदन र मूल्याङ्कन सम्बन्धित प्राविधिकबाट लिने गरेको		
जानकारी प्राप्त भएको मितिले एक महिना भित्र जाँचपास तथा फरफारक गर्ने गरेको		
जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धि निर्णय अनुमोदनको लागि नगरपरिषद्मा पेश भएको		

२४.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कम्तीमा ३ वटामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा शुन्य अंक प्रदान गर्ने ।

२४.६ अंक तालिका नं : २४

संपन्न प्रतिवेदन तथा जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धि व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेको	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको तीन कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेको	१	१	१
अन्यथा अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २५ मर्मत संभार व्यवस्था (PM-25)

२५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले निर्माण गरेका योजनाहरुको नियमित मर्मत संभारको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा १२४ अनुसार विभिन्न तरिकाबाट योजनाहरुको मर्मत संभार गर्ने व्यवस्था गरेको छ भने यसको लागि स्थानीय निकाय आ.प्र. नियमावली २०६४ को नियम ३३(१) (ख) मा मर्मत संभार विशेष कोष स्थापना गर्न सकिने व्यवस्था समेत गरेको छ ।

त्यस्तै सडक बोर्ड ऐन नियम र सो सम्बन्धी निर्देशिका अनुसार नगरपालिकाले नगरको वार्षिक सडक मर्मत योजना (M-ARMP) अद्यावधिक र स्वीकृत गरी सडक बोर्डमा योजना माग र संझौता गरी सडक पुल आदि मर्मत कार्य संचालन गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

२५.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपरिषद्बाट मर्मत संभार सेवा शुल्क लगाउने बारेमा गरेको निर्णय, मर्मत संभार कोषको स्थापना संचालन भएको निर्णयहरु र अभिलेख, ARMP सडकबोर्डमा पेश गरी स्विकृत भएका कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण, आर्थिक विवरण ।

२५.३ सूचनाको श्रोत :

नगर सूचना केन्द्र, नगरपरिषद् र नगरपालिकाको निर्णय पुस्तिका, योजना शाखा, प्रशासन शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा ।

२५.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :४०

संपन्न योजनाहरुको मर्मत संभार व्यवस्था भएको छ छैन ?	छ	छैन
संपन्न योजनाहरुको मर्मत संभार व्यवस्थाको लागि लगत राखीएको		
मर्मत संभार विशेष कोषको स्थापना भएको		
मर्मत संभार कोषको रकमबाट संबन्धित प्रयोजनको लागि मर्मत संभार गर्न रकम विनियोजन गरी मर्मत संभारको व्यवस्था मिलाएको		
मर्मत संभारको लागि संबन्धित उपभोक्तालाई सेवा शुल्क लगाई सो रकम मर्मत संभार कोषमा जम्मा गर्ने गरेको		
सडक बोर्ड ऐन नियम निर्देशिका अनुसार नगरस्तरिय वार्षिक सडक मर्मत योजना (M-ARMP) अद्यावधिक र स्वीकृत गरी सडक बोर्डमा योजना माग र संझौता गरी सडक पुल आदि मर्मत कार्य संचालन गरेको		

२५.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेका २ अंक प्रदान गर्ने, तीन वटा कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेका १ अंक प्रदान गर्ने र अन्य अवस्थामा शुन्य अंक प्रदान गर्ने ।

२५.६ अंक तालिका नं : २५

संपन्न योजनाहरुको मर्मत संभार व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकामा उल्लिखित सबै काम गरेको	२	२	४
तीन वटा कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेको	१	२	२
अन्य अवस्थामा	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २६ सार्वजनिक परिक्षण (Public Audit) (PM-26)

२६.१ सूचकको व्याख्या :

स्थानीय निकाय मार्फत संचालन हुने सबै किसिमका योजना तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएपछि फरफारक गर्नुपूर्व सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्ने । *(स्थानीय निकाय आ.प्र. नियमावली २०६४ को नियम २०१ (२) बमोजिम)*

स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय निकायको लागि सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि २०६३ र सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६३ स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । सो कार्यविधि अनुसार नगरपालिकाले सबै योजना र कार्यक्रम सार्वजनिक परीक्षण (Public Audit) गरेपछि मात्र फरफारक गर्नुपर्ने हुन्छ ।

२६.२ मूल्याङ्कनका आधार :

सार्वजनिक लेखा परीक्षण प्रतिबेदन, आयोजना सम्पन्न प्रतिबेदन, योजना पुस्तिका/फईल ।

२६.३ सूचनाका श्रोतहरु :

योजना तथा प्राविधिक शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा ।

२६.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :४१

नगरपालिकाले सार्वजनिक परीक्षण (Public Audit) गर्ने व्यवस्था लागु गरेको छ छैन ?	छ	छैन
कार्यविधि अनुसार सबै योजना र कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण गर्ने गरेको		
उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाहरुको मात्र कार्यविधि अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था लागु गरेको		
सम्बन्धित पक्षसंग योजना कार्यक्रमको संझौता गर्दा सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्ने बुँदा समावेश गरेको ।		

२६.५ क प्रदान गर्ने विधि

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

२६.६ अंक तालिका नं: २६

सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
कार्यविधि अनुसार सबै योजना र कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण गर्ने गरेको	२	१	२
उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाहरुको मात्र निश्चित Criteria का आधारमा सार्वजनिक परीक्षण गरिएको ।	१	१	१
सार्वजनिक परीक्षण गर्ने नगरेको ।	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. २७ प्रभाव मूल्याङ्कन (PM-27) :

२७.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगरस्तरीय योजना सम्पन्न भइसकेपछि योजनाको प्रभाव मूल्याङ्कन गर्नु पर्ने । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ११८(३) बमोजिम नगरपालिकाले रु. २५ लाख वा सो भन्दा बढी रकम लगानी गरी सम्पन्न अवधि २ वर्ष पुगीसकेका योजनाहरुको गरिवी निवारण, सामाजिक तथा वातावरणीय पक्षमा परेको प्रभावको मूल्याकंन गर्नु पर्दछ ।

२७.२ मूल्याङ्कनका आधार :

प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिबेदन ।

२७.३ सूचनाका श्रोतहरु :

योजना तथा प्राविधिक शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा ।

२७.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :४२

नगरपालिकाबाट सञ्चालित २५ लाख भन्दा बढी लागतका ठूला योजनाहरुको प्रभाव मूल्याङ्कन गरेको छ छैन ?	छ	छैन
प्रभाव मूल्याङ्कन गरेको		
सवै प्रभाव मूल्याङ्कनमा आर्थिक प्रभावको मूल्याङ्कन भएको		
सवै प्रभाव मूल्याङ्कनमा सामाजिक प्रभावको मूल्याङ्कन भएको		
सवै प्रभाव मूल्याङ्कनमा वातावरणीय प्रभावको मूल्याङ्कन भएको		

२७.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै एक वटा कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

२७.६ अंक तालिका नं : २७

नगरपालिकाबाट रु. २५ लाख भन्दा बढी लागतका सम्पन्न अवधि २ वर्ष पुगेका योजनाहरुको प्रभाव मूल्याकन स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाका कुनै एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

कार्यक्षेत्र समूह नं. ४ संगठन तथा जनशक्ति विकास

सूचक नं.	सूचकको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
२८	संगठनात्मक क्षमता विकास	२	२	४	१४
२९	कर्मचारीको कार्य विवरण	२	१	२	
३०	विनियम कार्यविधि निर्देशिकाहरु	२	१	२	
३१	कर्मचारीको मासिक बैठक	२	१	२	
३२	कर्मचारी कल्याण कोष	२	१	२	
३३	करारमा सेवा व्यवस्थापन	२	१	२	

सूचक नं : २८ संगठनात्मक क्षमता विकास : (PM 28)

२८.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाको बढ्दो कार्य जिम्मेबारी र व्यवस्थापनका चुनौतिहरुको सामना गर्न संगठन स्वरुप, जनशक्ति योजना, कार्य संचालन पद्धति र कार्य संस्कृति र शैलिमा निरन्तर सुधार गर्न संस्थागत सुधार तथा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा २४९ र २५० बमोजिम नगर परिषद्बाट नगरपालिकाको संगठन संरचना, कर्मचारीहरुको दरबन्दी तथा पारिश्रमिक र सुविधाहरु दर्शाइएको संगठन विकास योजना स्वीकृत भएको हुनु पर्छ ।

२८.२ मूल्यांकनको आधार :

नगरपरिषद्को तत्सम्बन्धी निर्णय पुस्तिका वा नगर पालिकाबाट स्वीकृत संगठन विकास तथा क्षमता विकास सम्बन्धी योजना र सो कार्य प्रगति को अध्ययन र लेखाजोखा गर्ने ।

२८.३ सूचनाको स्रोतः

प्रशासन/ बैठक शाखा ।

२८.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ४३

नगरपालिकाको संगठन तथा क्षमता विकास योजना	छ	छैन
नगरपालिकाको अद्यावधिक गरिएको संगठन संरचना र सवै कर्मचारीको कार्य विवरण र दरबन्दी सहितको संगठन तथा क्षमता विकास योजना भएको ।		
संगठन क्षमता विकास योजना नगर परिषद्बाट स्वीकृत भएको ।		
स्वीकृत संगठन विकास योजना लागु गरी सो को कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने व्यवस्था गरी गत दुई वर्ष यता अद्यावधिक भएको		
नगर परिषद्बाट स्वीकृत योजना मध्ये दरबन्दि मात्र लागु गरिएको कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने व्यवस्था नभएपनि दुई वर्ष यता अद्यावधिक भएको		

२८.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै २ वटा कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

२८.६ अंक तालिका नं. २८

नगरपालिकाको संगठन तथा क्षमता विकास योजनाको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेकोमा	२	२	४
विश्लेषण तालिकाको कुनै २ वटा कोष्ठमा 'छ' मा टीक चिन्ह लागकोमा	१	२	२
अन्य अवस्थामा	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं : २९ कर्मचारीको कार्य विवरण (PM-29) :

२९.१ सूचकको व्याख्याः

नगरपालिकाको कार्यालयले कर्मचारीहरुको लिखित कार्यविवरण तयार गरी सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपलव्ध गराएको हुनु पर्छ । *(स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा २४९(१) बमोजिम)*

२९.२ मूल्यांकनको आधार :

हाल नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको लिखित कार्यविवरणको अभिलेख ।

२९.३ सूचनाको स्रोतः

प्रशासन शाखमा रहेको कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत फायल, कार्यसम्पादन करार ।

२९.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ४४

कार्य विवरण	छ	छैन
सवै कर्मचारीको कार्यविवरण लिखित रुपमा तयार भएको		
लिखित कार्य विवरण सवै स्थायी कर्मचारीलाई उपलव्ध गराइएको		
लिखित कार्य विवरण करारका कर्मचारीलाई उपलव्ध गराइएको ।		

२९.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा टीक लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने

२९.६ अंक तालिका नं २९

नगरपालिका कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार पारी कर्मचारीलाई उपलव्ध गराएको	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेकोमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेकोमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३० विनियम कार्यविधि निर्देशिकाहरु (PM-30)

३०.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले आफ्नो कार्य एवं सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित बनाउन कार्यविधि र निर्देशिकाहरु निर्माण गरी नागरिक बडापत्र समेत लागु गर्नु पर्छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा २६५ ले स्थानीय निकायलाई आफ्नो कार्य संचालन व्यवस्थित गर्न विनियम बनाउन सक्ने अधिकार दिएको छ ।

३०.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकामा प्रचलनमा रहेको विनिमयहरु, निर्देशिकाहरु र कार्यविधिहरु तथा सो बमोजिम कार्य संचालन र नागरिक बडापत्र बमोजिम सेवा प्रवाह भए नभएको मुल्यांकन गर्नुपर्ने ।

३०.३ सूचनाको श्रोत :

नगरपरिषद्को निर्णय पुस्तिका, विनियम एवं कार्यविधिहरुका पुस्तिकाहरु, नगर सूचना केन्द्र, कर्मचारी प्रशासन शाखा ।

३०.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ४५

नगरपालिकाले ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्य प्रक्रिया व्यवस्थित गर्न विनियम, निर्देशिका वा कार्यविधिहरु बनाई लागु गरेको ?	छ	छैन
कर्मचारी प्रशासन संबन्धि विनियम, सरसफाई व्यवस्थापन संबन्धि कार्यविधि, भौतिक पूर्वाधार तथा भवन निर्माण संबन्धि कार्यविधि, आन्तरिक कार्य संचालन कार्यविधि, राजश्व संकलन आदि जस्ता व्यवस्थापन एवं शहरी सुशासन संबन्धि कार्यविधिहरु मध्ये कम्तिमा ३ वटा कार्यविधिहरु लागु गरेको		
कार्यविधि बमोजिम कार्य प्रक्रिया संचालन गरेको		
नपाले लागु गरेका विनियम वा कार्यविधिहरु: १) .... २) ..... ३)		

३०.५ अंक प्रदान गर्ने विधि:

विश्लेषण तालिकाको दुबै कोठामा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, एउटा विनियम वा कार्य विधि बनाई सोही बमोजिम कार्य प्रक्रिया संचालन गरेकोमा १ अंक प्रदान गर्ने र विनियम वा कार्यविधि नै नबनाएको वा बनाए पनि प्रयोगमा नल्याएको भए ० अंक प्रदान गर्ने ।

३०.६ अंक तालिका नं : ३०

विनियम वा कार्यविधिहरुको निर्माण एवं कार्यान्वयनबाट कार्य प्रक्रिया व्यवस्थित गरी शहरी सुशासन प्रबर्द्धन गरेको व्यवस्था	अंक	भार	भारित अंक
३ वटा वा सो भन्दा बढी विनियम/कार्यविधि निर्माण गरी सोही बमोजिम सेवा प्रवाह गरेको	२	१	२
कम्तिमा एउटा विनियम/कार्यविधि बनाई सोही बमोजिम सेवा प्रवाह गरेको	१	१	१
कार्यविधि नबनाएको वा बनाएपनि सोको कार्यान्वयनमा नल्याएको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३१ कर्मचारीहरुको मासिक बैठक (PM-31)

३१.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाको कार्य संचालन बारे समन्वय, संचार, समीक्षा, समस्या समाधान र सद्भाव वृद्धि गर्न कर्मचारीहरुको मासिक बैठक गर्नु पर्छ । सार्वजनिक सेवा सुचारु रुपले प्रदान गर्ने कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरुको महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ । सार्वजनिक सेवा अझै प्रभावकारी कसरी गर्ने, कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा सुविधा र अन्य बृत्ति विकासका अवसरमा कसरी वृद्धि गर्ने आदि विषयहरुमा छलफल गर्न कर्मचारीहरुको मासिक बैठक हुनसके सेवाग्राहीलाई दिने सेवा अझै प्रभावकारी हुन सक्दछ ।

३१.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिका कर्मचारीहरुको मासिक बैठक पुस्तिका, उक्त बैठकको निर्णय र भएका बुँदाहरु लागु भए नभएको आधारमा अंक प्रदान गर्ने ।

३१.३ सूचनाको श्रोत :

नगरपालिका प्रशासन शाखाका मासिक बैठक सम्बन्धी र कर्मचारीहरुको उपस्थिति पुस्तिका (माइन्युट बुक) ।

३१.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ४६

प्रश्न : नगरपालिका कार्यालय अर्न्तगतका कार्यरत कर्मचारीहरुको मासिक बैठक गत वर्ष कम्तिमा ३ वटा भएको छ छैन ?	
छ	छैन

३१.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने र 'छैन' मा टिक चिन्ह लागेमा ० अंक प्रदान गर्ने ।

३१.६ अंक तालिका नं : ३१

सूचक : नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको मासिक बैठक सम्पन्न भए नभएको स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
नगरपालिकामा कर्मचारीहरुको मासिक बैठक बसी निर्णय गर्ने गरेको	२	१	२
नगरपालिकामा कर्मचारीहरुको मासिक बैठक बस्ने प्रयास नगरेको/बसे पनि कुनै निर्णय नभएको ।	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३२ कर्मचारी कल्याण कोष (PM-32) :

३२.१ सूचकको व्याख्या :

कर्मचारी कल्याण कोषमा नगरपालिकाले स्थायी कर्मचारीले प्राप्त गर्ने एक महिनाको तलब बराबरको रकम वार्षिक रुपमा जम्मा गर्नु पर्नेछ । स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबलीको नियम २६५ बमोजिम स्थानीय निकायका कर्मचारीहरुको उपदान प्रयोजनका निमित्त स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमाबली २०६४ को नियम ३३ अनुसार विशेष कोषको रुपमा कर्मचारी कल्याणकोषको ब्यवस्था गरेको छ ।

३२.२ मूल्याङ्कनका आधार :

गत आ.व.मा नगरपालिकाका स्थायी कर्मचारीहरुको मासिक पारिश्रमिक विवरण र सो अनुसार कल्याणकोषमा जम्मा गरेको बैंक भौचर, कल्याणकोष विनियमाबली, नगर परिषद्को निर्णय पुस्तिका ।

३२.३ सूचनाका श्रोतहरु :

आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा, आन्तरिक आय(राजश्व) शाखा वा इकाई ।

३२.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :४७

प्रश्न : नगरपालिकाले कर्मचारी कल्याण कोषमा नियमानुसार बार्षिक रुपमा रकम विनियोजन गरेको छ छैन रु	छ	छैन
कर्मचारीको एक महिनाको तलव बराबर रकम गत वर्ष कर्मचारी कल्याण कोषमा जम्मा गरेको		

३२.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

यदि विश्लेषण तालिकाको कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

३२.६ अंक तालिका नं ३२

नगरपालिकाले कर्मचारी कल्याण कोषमा बार्षिक रुपमा रकम विनियोजन गरेको	अंक	भार	भारित अंक
कर्मचारी कल्याण कोषमा एक महिना तलव बराबर रकम जम्मा गरेमा	२	१	२
कर्मचारीको एक महिनाको तलव बराबर रकम गत वर्ष कर्मचारी कल्याण कोषमा जम्मा नगरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३३ करारमा सेवा व्यवस्थापन (PM-33) :

३३.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले सहयोगी तहका पद ले गर्ने तथा अस्थायी वा पटके सेवाका कार्यहरु सेवा करारबाट गराएको हुनु पर्ने ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा २५२ ले प्राविधिक सेवा र कर्मचारीहरु करारमा लिनसक्ने व्यवस्था रहेको र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम २१३ (३) बमोजिम नगरपालिकाले फोहर व्यवस्थापन, विद्युत, खानेपानी आपूर्ति, सुरक्षा, सरसफाई, बगैचा हेरचाह, फोटोकपी गर्ने जस्ता कार्यका लागि स्थायी कर्मचारी नराखी सेवा करारमा काम गराएको हुनु पर्ने छ ।

३३.२ मूल्याङ्कनका आधार :

सेवा करार सम्बन्धी अभिलेख तथा कागजातहरु ।

३३.३ सूचनाका श्रोतहरु :

प्रशासन शाखा, योजना तथा प्राविधिक शाखा , आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा

३३.४ सूचक विश्लेषण तालिका नं :४८

नगरपालिकाले सहयोगी सेवा (पियन, ड्राइभर, सरसफाई) तथा अस्थायी वा पटके सेवाका कार्यहरु सेवा करार (निजी क्षेत्र, गैसस) बाट गराएको	छ	छैन
सेवा करारमा लिने परिषद्बाट निर्णय भएको ।		
अस्थायी प्रकृतिको कार्य सेवा करारमा दिएको ।		
सहयोगी कर्मचारीको काम सेवा करारबाट लिएको ।		
नगरपालिकाका अचल सम्पत्तिहरुको सञ्चालन तथा मर्मत तथा संभार सम्बन्धी कार्य (सार्वजनिक शौचालयको सफाई तथा सञ्चालन, पार्क सञ्चालन, सरसफाई आदि कार्य) सेवा करार बाट सम्पादन गरिएको ।		

३३.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

३३.६ अंक तालिका नं :३३

नगरपालिकाले सेवा करारबाट गराएको अवस्था	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

कार्य क्षेत्र नं. ५. शहरी आधारभूत सेवा व्यवस्थापन

सूचक नं.	सूचकको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
३४	सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन	२	२	४	
३५	पार्क, हरियाली र वातावरण व्यवस्थापन	२	१	२	
३६	सवारी साधन पार्कीङ्ग व्यवस्था	२	१	२	
३७	माशु पसल तथा पशु बधशाला व्यवस्था	२	१	२	१८
३८	जनस्वास्थ्यको प्रबर्द्धन	२	१	२	
३९	आकस्मिक सेवा/प्रकोप व्यवस्थापन	२	२	४	
४०	पंजिकरण व्यवस्थापन	२	१	२	

सूचक नं. ३४ सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन (PM-34)

३४.१ सूचकको व्याख्या :

नेपालमा नगरपालिकाहरुको विकास सरसफाई अड्डाबाट भएको दृष्टान्तले समेत नगरपालिकाको आधारभूत सेवा प्रवाहमा फोहर व्यवस्थापन रहेको देखिन्छ । नगरपालिकाले नगरको सरसफाई र फोहर व्यवस्थापनको कार्य व्यवस्थित र ढंगले सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ९६ (१)(ग) को उपदफा (६) र (७) ले नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारमा नगरपालिका क्षेत्रमा सरसफाईको कार्यक्रम संचालन गर्ने र फोहर संकलन, ढुवानी, तथा तह लगाउने सम्बन्धी कामको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने गराउने कुरा तोकेको छ ।

३४.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको सरसफाइ तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम र संयन्त्र, नगरपालिकाको प्रकाशित तथ्याङ्क, अवलोकन ।

३४.३ सूचनाका श्रोतहरु :

फोहर मैला व्यवस्थापन सम्बन्धी शाखा वा इकाई, नगर सूचना केन्द्र ।

३४.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :४५

नगरपालिकाले प्रदान गरेको फोहर व्यवस्थापन सेवाको प्रभावकारिता कस्तो छ	छ	छैन
मुख्य सडकहरु नियमित रुपमा सफा गरी फोहर संकलन हुने गरेको		
फोहरलाइ श्रोतमै वर्गिकरण गरी पुन प्रयोग गर्ने कार्यक्रम लागु गरेको		
फोहरलाइ घरदैलोबाट संकलन गर्ने वा संकलन केन्द्रबाट संकलन गर्ने गरेको		
फोहरलाइ अन्तिम रुपमा तह लगाउने स्थलको व्यवस्था गरेको		
फोहर व्यवस्थापन कार्यमा निजि क्षेत्र वा नागरिक समाजलाइ परिचालन गरेको		

३४.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

विश्लेषण तालिकाको चारवटा कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

३४.६ अंक तालिका नं : ३४

सूचक : नगरपालिकाले प्रदान गरेको फोहर मैला व्यवस्थापन गुणस्तरीयताको स्तर	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको चारवटा कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	२	४
विश्लेषण तालिकाको कुनै दुई कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	२	२
अन्य अवस्थामा	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३५ पार्क, हरियाली र वातावरण व्यवस्थापन (PM-35)

३५.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगरवासीको स्वास्थ्य र शहरी सुन्दरताको लागि नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक पार्कहरुको व्यस्थापन र हरियाली प्रवर्द्धन गरी वातावरण संरक्षणको कार्यलाई टेवा पुऱ्याएको हुनुपर्छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा ९६ (१) (ग) वातावरण संरक्षण संबन्धि र (२) को 'ज' अन्तर्गत "नगरपालिकामा मनोरंजन स्थल, कृडास्थल, संग्राहलय, चिडियाखाना, पार्क आदिको व्यवस्था मिलाउने" व्यवस्था रहेको छ ।

वातावरण संरक्षण ऐन २०५३ तथा नियमावलि २०५४ ले वातावरण संरक्षण सम्बन्धि विभिन्न व्यवस्थाहरु गरेको छ । वातावरण व्यवस्थापन निर्देशिका २०६१ समेत जारी भैसकेको छ ।

३५.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक बजेट र कार्यक्रम अन्तर्गत वातावरण संरक्षण तथा पार्कको व्यवस्थापन तथा हरियाली प्रवर्द्धनमा विनियोजित बजेट र जनशक्ति परिचालन गरेको तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन EIA गरेको आधारमा अंक प्रदान गर्ने ।

३५.३. सूचनाको श्रोत :

नगरपालिकाको वार्षिक बजेट तथा योजना पुस्तिका,वातावरण व्यवस्थापन शाखा, सामाजिक विकास शाखा, सर सफाई शाखा,

३५.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ५०

नगरपालिकाले वातावरण संरक्षण कार्यक्रमको निम्ति वार्षिक रुपमा बजेट बिनियोजन, जनशक्तिको व्यवस्था र EIA गरेको छ छैन ?	छ	छैन
IEE/EIA गर्नु पर्नेमा गरेको		
वातावरण संरक्षण कार्यक्रम, वजेट तथा जनशक्तिको व्यवस्था गरेको		
वातावरण संरक्षण कार्यक्रम, वजेट तथा जनशक्ति र EIA दुवै भएको		

३५.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै एक कोष्ठमा 'छ' टिक लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

३५.६ अंक तालिका नं : ३५

नगरपालिकाको वातावरण संरक्षण तथा सार्वजनिक पार्क र हरियाली व्यवस्थापनको स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको कुनै एक कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३६ सवारी साधन पार्किङ्ग व्यवस्थापन (PM-36)

३६.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगरक्षेत्र भित्र सवारी साधनको पार्किङ्ग व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ९६ अन्तर्गत नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (१) (च) निर्माण तथा यातायात सम्बन्धी खण्डको उपखण्ड (२) मा 'नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसपार्क, रिक्सा, टाँगा, ट्रक आदिको पार्किङ्ग व्यवस्था गर्ने गराउने' भनि उल्लेख गरिएको छ ।

बढ्दो शहरीकरणले नगरक्षेत्रमा संचालन हुने सवारी साधनको बृद्धि द्रुत गतिले भैरहेको छ । सवारी साधनहरुलाई उचित पार्किङ्गको व्यवस्थापन गर्नु 'शहरी व्यवस्थापक' लाई एउटा ठूलो चुनौती पनि हो ।

३६.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाले नगरक्षेत्र भित्र सवारी साधन पार्किङ्ग व्यवस्थापन गर्न निर्माण व्यवस्थापन गरेका सवारी साधन पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्थापन तथा स्थलगत अवलोकन गरि अंक प्रदान गर्ने ।

३६.३ सूचनाको श्रोत :

बार्षिक बजेटमा सवारी पार्किङ्ग संचालनमा विनियोजित रकम, योजना शाखाको पुस्तिका, नगरपालिकाको बैठक पुस्तिका ।

३६.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं : ५१

प्रश्न : नगरपालिकाले नगरक्षेत्र भित्र सवारी साधन पार्किङ्ग व्यवस्थापन गरेको छ छैन ?	
छ	छैन

३६.५ अंक प्रदान गर्ने विधिः

विश्लेषण तालिकाको 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने र 'छैन' मा टिक चिन्ह लागेका ० अंक प्रदान गर्ने ।

३६.६ अंक तालिका नं : ३६

नगरपालिकाले सवारी साधन पार्किङ्ग व्यवस्थापन गर्ने प्रयास गरेको वर्तमान स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
सवारी साधन पार्किङ्ग व्यवस्थापन गरेको	२	१	२
सवारी साधनको पार्किङ्ग व्यवस्थापन नगरेको	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३७ मासु पसल तथा पशु बधशाला व्यवस्था (PM-37) :

३७.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगरक्षेत्रमा मासु व्यवसायी संस्था र पशु स्वास्थ्य संबन्धि निकायहरुसंग समन्वय गरी नगरपालिकाले मासु पसल र पशु बधशालाको व्यवस्थापन गर्न पहल गर्नु पर्दछ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ९६(१) (ञ) उपखण्ड २ र १४ ले पशु बधशाला राख्ने स्थानको निर्धारण र व्यवस्थापन गर्ने कार्य ताकेको, ऐ को दफा ९६ (१) (छ) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी खण्डको उपखण्ड (५) मा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारमा समेत यो कार्य तोकेको छ ।

यो विषय नगरवासीको जनस्वास्थ्यसंग प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेकोले मासु जाच संबन्धि ऐन नियम अनुसार उक्त कार्य गर्नु पर्ने हुन्छ ।

३७.२ मूल्याङ्कनका आधार :

मासु जाच तथा पशुबधशाला सम्बन्धी अभिलेख, अवलोकन ।

३७.३ सूचनाका श्रोतहरु :

मासु जाच तथा पशुबधशाला व्यवस्थापन सम्बन्धी शाखा, योजना तथा प्राविधिक शाखा ।

३७.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं: ५२

नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा मासु पसल र पशु बधशालाहरुको व्यवस्थापनमा पहल गरेको छ छैन ?	छ	छैन
नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा मासु पसल र पशु बधशालाहरुको व्यवस्थापनमा पहल गरेको		
नगरक्षेत्रमा रहेका मासु पसल र बधशाला अलग अलग गरिएको		
मासु पसल र पशु बधशालामा सरसफाइको व्यवस्था गरिएको		
पशु बधशालामा पानी र विद्युतको उपयुक्त व्यवस्था भएको		
पशुबधशालामा चिस्यान प्रविधि (Cooling System) को व्यवस्था भएको ।		

३७.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा सूचक तालिकामा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै १ कोष्ठ मा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

३७.६ अंक तालिका नं: ३७

नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा मासु पसल र पशु बधशालाको गुणस्तरीय व्यवस्थापनमा गरेको प्रयाश	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३८ जनस्वास्थ्यको प्रबर्द्धन (PM-38)

३८.१ सूचकको व्याख्या :

जनस्वास्थ्य प्रबर्द्धनका लागि राष्ट्रिय कार्यक्रमका अतिरिक्त नगरपालिका आफैंले सरसफाई र प्राथमिक स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ९६(१) को खण्ड (ग) उपखण्ड ६ मा सरसफाइ संबन्धि र खण्ड (छ) मा नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवा संबन्धि काम ताकिएको छ ।

विश्व स्वास्थ्य संगठन र नेपाल सरकार बीच सम्पन्न सम्झौता अनुसार निश्चित समय भित्र खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र बनाउने अभियान अनुसार स्थानीय निकायहरुले आधारभुत तहमा नीजि र समुदाय परिचालन गरी शौचालय निर्माण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि लागत कम लाग्ने तथा वातावरण मैत्री तथा सुलभ शौचालय प्रविधि जस्ता कार्यक्रमको प्रवर्द्धन गर्न पहल गर्नु पर्छ ।

३८.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको बार्षिक योजना र बजेटमा जनस्वास्थ्य र शौचालय सम्बन्धी कार्यक्रम समावेश भए नभएको र उक्त कार्यक्रमको आय व्यय सम्बन्धी प्रतिवेदनको लेखाजोखा गर्ने ।

३८.३ सूचनाका श्रोतहरु :

सामाजिक विकास शाखा, योजना तथा प्राविधिक शाखा, आर्थिक प्रशासन (लेखा) शाखा, नगरपालिका सूचना केन्द्र ।

३८.४ विश्लेषण तालिका नं : ५३

नगरपालिकाले जनस्वास्थ्य प्रबर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ छैन ?	छ	छैन
राष्ट्रिय कार्यक्रमका अतिरिक्त जनस्वास्थ्य प्रबर्द्धन संबन्धि थप कार्यक्रम सञ्चालन गरेको		
शौचालय प्रबर्द्धन र खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र कार्यक्रम सञ्चालन गरेको		

३८.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

यदि विश्लेषण तालिकाको दुबै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, कुनै एक कोष्ठमा 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

३८.६ अंक तालिका नं: ३८

सूचक : नगरपालिकाको जनस्वास्थ्य प्रबर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको एक कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ३९ प्रकोप व्यवस्थापन आकस्मिक सेवा (PM-39)

३९.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम र आकस्मिक सेवा संचालन गर्नु पर्छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ९६(१) को खण्ड (ञ) विविध अन्तर्गत उपखण्ड ७ र १९ मा दैवी प्रकोप नियन्त्रण गर्ने र वारुणयन्त्र संचालन गर्ने गराउने भनी नगरपालिकाको काम तोकिएको छ ।

भुकम्प, बाढी पहिरो, आगलागि तथा महामारी जस्ता प्रकोपको नियन्त्रण गरि क्षतिको न्यूनिकरण गर्न र प्रकोपको अवस्थामा उद्धार राहत तथा पूर्नस्थापना जस्ता कार्यहरु समावेश हुने गरि प्रकोप व्यवस्थापन योजना बनाई अन्य सरोकारवाला र समुदाय संग सहकार्य गर्न पहल गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्छ ।

३९.२ मूल्याङ्कनका आधार :

नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम संबन्धि निर्णय र प्रतिवेदनहरु ।

३९.३ सूचनाको श्रोत :

नगरपालिकाको सूचना केन्द्र, प्रशासन शाखा, आकस्मिक सेवा शाखा/बारुणयन्त्र शाखा

३९.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं :५४

नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन र कार्यक्रम तथा आकस्मिक सेवा संचालन भएको छ छैन ?	छ	छैन
प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम बनेको र आकस्मिक सेवा प्रवाह भएको		
प्रकोप व्यवथापन कार्यक्रम नभएको, आकस्मिक सेवा प्रवाह भएको		

३९.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा टिक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, एक कोष्ठमा टिक चिन्ह लागेमा एक अंक र अन्यथा शून्य अंक प्रदान गर्ने ।

३९.६ अंक तालिका नं : ३९

नगरपालिकाले संचालन गरेको प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम र आकस्मिक सेवा प्रवाह स्थिति	अंक	भार	भारित अंक
प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम बनेको र आकस्मिक सेवा प्रवाह भएको	२	२	४
प्रकोप व्यवथापन कार्यक्रम नभएको वा आकस्मिक सेवा प्रवाह भएको	१	२	२
दुवै कार्यक्रम नभएको	०	२	०
प्राप्ताङ्क			

सूचक नं. ४० पञ्जिकरण व्यवस्थापन (PM-40) :

४०.१ सूचकको व्याख्या :

नगरपालिकाले जन्म, मृत्यू, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद बसाईसराई जस्ता व्यक्तिगत घटनाको व्यवस्थित रुपमा दर्ता गरी प्रमाणपत्र दिने र सो सम्बन्धि विवरण अद्यावधिक गरि मासिक र बार्षिक विवरण सम्बन्धित जि.वि.स. मा पठाउने गरेको हुनुपर्छ ।

४०.२ मूल्याङ्कनका आधार :

पञ्जीकरण सम्बन्धि काम गर्ने शाखाको कार्य सम्पादन अवस्था र अभिलेखहरु, मासिक र बार्षिक प्रतिवेदन ।

४०.३ सूचनाको श्रोत :

नगरपालिकाको सूचना केन्द्र, पञ्जीकरण शाखा,

४०.४ सूचकको विश्लेषण तालिका नं ५५

नगरपालिकाको व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने व्यवस्था	छ	छैन
व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि पाँच वटै घटनाको दर्ता रजिष्टर राखिएको		
पाँचवटै घटनाको लागि दर्ता फारमहरु उपलब्धता		
व्यक्तिगत घटना दर्ताको वार्षिक प्रतिवेदन जिविसको कार्यालयमा पठाउने गरेको		
व्यक्तिगत घटना दर्ताको लागि छुट्टै कोठा र कर्मचारीको व्यवस्था		

४०.५ अंक प्रदान गर्ने विधि :

विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा २ अंक प्रदान गर्ने, २ कोष्ठ मा 'छ' ठीक चिन्ह लागेमा १ अंक प्रदान गर्ने र अन्यथा ० अंक प्रदान गर्ने ।

४०.६ अंक तालिका नं : ४०

सूचक : नगरपालिकाको व्यक्तिगत घटना दर्ता व्यवस्थाको अवस्था ।	अंक	भार	भारित अंक
विश्लेषण तालिकाको सवै कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	२	१	२
विश्लेषण तालिकाको २ कोष्ठमा 'छ' मा ठीक चिन्ह लागेमा	१	१	१
अन्य अवस्थामा	०	१	०
प्राप्ताङ्क			

भाग ४

मूल्याङ्कन तथा कार्यान्वयन

४. न्यूनतम शर्त र कार्य सम्पादन मापनको व्यवस्थापन

४.१ मूल्यांकन प्रणालीको व्यवस्थापन :

स्थानीय निकायलाई प्रदान गरिने वार्षिक अनुदान न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन सूचकको मूल्याङ्कनका आधारमा गरिनु पर्छ भन्ने स्था.स्वा.शा. नियमावली र आ.व.२०६३/६४ को वजेट वक्तव्यमा समेत स्पष्ट गरिएको छ । विगत ५ वर्ष देखि जिल्ला विकास समितिहरुमा लागु गरिएको यो प्रणालीको अनुभव तथा १६ वटा नगरपालिकाहरुमा यो वर्ष गरिएको परिक्षण मूल्यांकनको आधारमा सूचकहरुको परिमार्जन गरी आ. व. २०६५/६६ देखि सबै (५८वटै) नगरपालिकाको मूल्यांकन गरिनेछ । स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को नियम २७३ मा व्यवस्था भए बमोजिम स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगबाट न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको लेखाजोखा र मूल्यांकन कार्य सचालन हुनेछ । यस मूल्यांकन नतीजाको आधारमा नेपाल सरकारबाट नगरपालिकाहरुलाई आ.व. २०६६/६७ मा प्रदान गरिने थप पूँजीगत अनुदान तथा अन्य श्रोतहरुको निर्धारण गरिनेछ ।

४.२ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन मूल्याङ्कन गर्ने समय र असर बारे सूचना प्रवाहको व्यवस्था

स्थानीय निकायहरुको आगामी आर्थिक वर्षका लागि सहभागितात्मक योजना तर्जुमा पद्धतिको क्रम प्रत्येक बर्षको मार्ग महिनादेखि प्रारम्भ हुने व्यवस्था छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा १११(५) बमोजिम प्रत्येक बर्षको मार्ग महिनासम्ममा नगरपालिकाले नेपाल सरकार, जिल्ला विकास समिति तथा अन्य सम्बन्धित निकायहरुबाट आगामी आर्थिक बर्षको निमित्त मार्गदर्शन तथा स्रोत साधनको शिलिङ वा पूर्व अनुमान प्राप्त गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेकोले नगरपालिकाहरुमा कार्यसम्पादनमा आधारित स्रोत प्रवाह प्रणाली (PerformanceBased Funding System) स्थापित गर्नका लागि न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको लेखाजोखाको कार्य कार्तिक महिना सम्ममा सम्पन्न गरी प्राप्त नतीजाको आधारमा उक्त निकायले प्राप्त गर्न सक्ने अनुदान सोही महिना भित्र सम्बन्धित स्थानीय निकायलाई जानकारी गराई सक्नु पर्दछ । यसबाट नगरपालिकाहरुले आगामी बर्षको योजना तर्जुमाको लागि प्राप्त हुने वित्तिय साधनको जानकारी पहिले नै पाउन सक्ने र सो आधारमा बजेट सिलिंग प्रवाह भै योजना तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गर्न सक्नेछन् ।

यसरी लेखाजोखा गर्नु अगाडि सबै नगरपालिकाहरुलाई कुन कुन कार्यसम्पादन क्षेत्रको कसरी लेखाजोखा गरिंदैछ र त्यसबाट उनीहरुलाई के कस्तो किसिमको असर पर्न सक्दछ भन्ने कुराको पर्याप्त जानकारी हुने गरी प्रचार प्रसार र अभिमुखीकरण गरिनु पर्छ । यसैगरी नगरपालिकाहरुको कार्य सम्पादनमा कमी कमजोरी हुँदा त्यसले नगरपालिकालाई प्राप्त हुने अनुदानमा के कस्तो असर पर्न सक्छ भन्ने कुराको विस्तृत जानकारी सरोकारवाला, स्थानीय जनता एवं मतदाताहरुलाई दिनु पर्दछ जसले गर्दा सम्बन्धित पक्षले आफ्नो नगरपालिकाको कार्यसम्पादन स्तरको वारेमा जानकार हुन र मूल्याकंनमा ध्यान पुऱ्याउन सक्नेछन् ।

४.३ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन लेखाजोखाका पूर्व तयारी

न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन लेखाजोखाको परिणामले नगरपालिकाहरुले प्राप्त गर्ने निशर्त अनुदान, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) बाट उपलब्ध हुने थप अनुदान र स्थानीय विकास शुल्कको रकममा समेत प्रभाव पार्ने भएकोले यो कार्य अत्यन्तै सजकतापूर्वक र सम्वेदनशील ढंगले सम्पन्न गरिनु पर्दछ । न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मूल्यांकन कार्यको लागि नगरपालिकाहरु तथा अन्य सम्वद्ध पक्षहरुलाई स्थानीय विकास मन्त्रालय र स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयले विभिन्न तरिकाबाट जानकारी गराउने छ ।

नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको उद्देश्य, सूचकहरु, मापनको विधि र यसबाट अनुदान व्यवस्थामा पर्ने असर बारे अग्रिम जानकारी तथा अभिमुखीकरण गरिने छ । नगरपालिकाहरुलाई न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनका सूचकहरू, सूचकको व्याख्या, पुष्ट्याइँका आधार, सूचनाको स्रोत आदिको अभिलेख तयार गर्ने समय दिने उद्देश्यले मूल्याङ्कन गर्ने टोली पुग्नु अगावै सो को जानकारी गराएको हुनुपर्छ र यसक्रममा सम्भव भएसम्म मूल्यांकनको लागि तयार गरिएको कार्यविधि समेत उपलब्ध गराईने छ । मूल्याङ्कन सम्बन्धी लेखाजोखा कार्य पूर्वाग्रह रहित हुने कुराको सुनिश्चित गर्न सकेसम्म यस किसिमको लेखाजोखा कार्य दक्ष र स्वतन्त्र संस्था/परामर्शदाता/फर्मबाट तटस्थ, स्वतन्त्र र दक्ष विशेषज्ञ भएको लेखाजोखा टोली मार्फत गराइनेछ । लेखाजोखाको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय निकायहरुका संघ/महासंघहरुको समेत प्रतिनिधित्व गराई स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयबाट गरिने छ ।

लेखाजोखा गर्ने संस्था र परामर्शदाता टोलीको छनौट वित्तीय आयोगको सचिवालयले पारदर्शी तरिकाबाट गर्नेछ । छनौट भएका विज्ञटोलीलाई अनिवार्य रूपमा सूचक तथा लेखाजोखाको विस्तृत प्रक्रिया सम्बन्धी तालिमको आयोजना गरिनेछ । लेखाजोखा गर्ने विज्ञटोलीलाई अध्ययनको समयमा सहयोग पुऱ्याउन देहाय बमोजिमको कार्य गर्ने गरी सचिवालयबाट मन्त्रालयका जिम्मेवार अधिकृतहरूलाई सहजकर्ताको रुपमा संलग्न गराउने व्यवस्था हुनेछ । समन्वय तथा सहजीकरण गर्न खटिएका सहजकर्ता अधिकृतले निम्न अनुसार सहजीकरण र समन्वय गर्नेछन् :

- MCPM को अवधारणा उद्देश्य, सूचकहरु र सोको व्याख्या, मापन विधि एवं यसको नतिजाबाट पर्ने असरबारे नगरपालिकाका पदाधिकारी र कर्मचारी एवं सर्वदलीय प्रतिनिधिहरू र सम्बन्धितहरुलाई अभिमुखीकरण गर्ने
- मूल्याङ्कन कार्यमा नगरपालिका कार्यालय र विज्ञहरु बीच सम्मन्वय गरी सहयोग गर्ने ।
- मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा कुनै विषयमा विवाद भएको अवस्थामा ऐन कानून कार्यविधि परिपत्र आदि अध्ययन गरी वा मन्त्रालय र वित्तीय आयोगसंग सम्मन्वय गरी समाधानको प्रयास गर्ने ।
- सम्बन्धित विज्ञहरु संग समन्वय गरी नगरपीलिकालाई टोली आई पुग्ने समयको पूर्व जानकारी गराउने र मूल्याङ्कन अवधि भर नगरपालिकामा रही मूल्याङ्कन कार्यमा सहजीकरण गर्ने ।

यसमा स्थानीय निकायका संघ/महासंघ तथा सम्बद्ध अन्य सरकारी निकायहरु आदिको पनि आवश्यकता अनुसार प्रतिनिधित्व गराईने छ ।

मूल्याङ्कन गर्ने टोली सम्बन्धित नगरपालिकामा जानु भन्दा अगाडि सम्बन्धित नगरपालिकालाई टोली आइपुग्ने समय र आवश्यक कागजात तयार गरी रहनको लागि अग्रिम सूचना गर्नु पर्दछ। अध्ययन सम्पन्न भएपछि यसको नतिजा विश्लेषण प्रतिवेदन सम्बन्धित नगरपालिकालाई जानकारी गराइने छ। साथै नगरपालिकाहरुको विश्लेषण प्रतिवेदन तुलनात्मक अध्ययनको लागि सावजनिक पनि गरिनेछ।

कार्यविधिमा उल्लेख गरिएको सूचकका आधारमा मात्र नगरपालिकाहरुको कार्य सम्पादनको लेखाजोखा र मूल्याङ्कन गरिनु पर्छ। त्यसैगरी भिन्दा-भिन्दै तरिकाले सूचकहरूको व्याख्या गरिनु हुँदैन र सूचकका कुनै व्यवस्थामा स्पष्टता आवश्यक भएमा स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयबाट स्पष्टता सहित एकरुपता प्रदान गरिने छ। स्थानीय निकायहरुलाई लेखाजोखाको परिणाम चित्त नबुझेको अवस्थामा पुनरावेदन (अपिल) गर्न पाउने अधिकार पनि यसै कार्यविधिमा व्यवस्था गरिएको छ।

४.४ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन कार्यान्वयन तथा सुपरिवेक्षण व्यवस्था

सुपरीवेक्षण समितिको व्यवस्था :

न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको लेखाजोखाको कार्य गराउन स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगमा निम्न बमोजिमको सुपरिवेक्षण समिति हुने छ। यस समितिले न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन लेखाजोखा कार्यको सहजीकरण र सुपरिबेक्षण गर्नका साथै उक्त कार्यसम्पादनका क्रममा आईपर्ने बाधा आवरोध हटाई लेखाजोखा कार्यलाई निर्वाध रुपमा सम्पन्न गराउने छ।

सुपरिवेक्षण समिति :

(क)	सचिव, स्थानीय विकास मन्त्रालय –	अध्यक्ष
(ख)	सह-सचिव,स्थानीय विकास मन्त्रालय – *(स्वायत्त शासन समन्वय महाशाखा, सामान्य प्रशासन महाशाखा, योजना महाशाखा र नगरपालिका व्यवस्थापन महाशाखा),*	सदस्य
(ग)	सदस्य सचिव, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय –	सदस्य
(घ)	सह-सचिव (स्थानीय विकास हेर्ने), राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय –	सदस्य
(ङ)	सह-सचिव (वजेट तथा कार्यक्रम हेर्ने), अर्थ मन्त्रालय –	सदस्य
च)	लेखा परीक्षण निर्देशक (स्थानीय विकास) महालेखा परीक्षकको कार्यालय –	सदस्य
(छ)	प्रतिनिधि, नेपाल नगरपालिका संघ–	सदस्य
(ज)	उपसचिव, नगरपालिका व्यवस्था शाखा, स्थानीय विकास मन्त्रालय –	सदस्य
(झ)	उपसचिव नगरपालिका योजना शाखा स्था.वि.मं.–	सदस्य
(झ)	राष्ट्रिय कार्यक्रम प्रवन्धक, LGCDP –	सदस्य
(ञ)	उपसचिव, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय –	सदस्य - सचिव

समितिले कार्य सम्पादनको क्रममा दातृ संस्थाको प्रतिनिधि र सम्बनिधत सरकारी एवं गैर सरकारी संघ/संस्था का प्रतिनिधिलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ। उक्त समितिको कार्य सम्पादनमा सघाउन र न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको लेखाजोखा कार्यको कार्यान्वयन सम्बन्धि व्यवस्थापन र सहजिकरण कार्य गर्न स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयमा निम्न बमोजिमको व्यवस्थापन समिति रहनेछ।

व्यवस्थापन समिति :

(क) सदस्य सचिव, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय – संयोजक
(ख) उपसचिव, नगरपालिका व्यवस्था शाखा, स्थानीय विकास मन्त्रालय – सदस्य
(ग) उपसचिव, नगरपालिका योजना शाखा – सदस्य
(घ) राष्ट्रिय कार्यक्रम प्रवन्धक, LGCDP – सदस्य
(ङ) उपसचिव, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय – सदस्य
(च) उप-सचिव –ऐन नियम परामर्शशाखा सदस्य
(छ) उपसचिव – आर्थिक प्रशासन शाखा सदस्य
(ज) लेखा अधिकृत – स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय सदस्य
(झ) शाखा अधिकृत – स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय सदस्य - सचिव

सम्बन्धित दात्री संस्थाका प्रतिनिधिलाई आमन्त्रित सदस्यको रुपमा समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

४.५ मूल्याङ्कनका लागि लेखाजोखा गर्ने टोली

नगरपालिकाहरुको मूल्याङ्कनका लागि लेखाजोखा गर्ने टोलीमा निम्न तालिका अनुसारको विषयमा दक्षता र अनुभव प्राप्त गरेका व्यक्तिहरू संलग्न हुनु पर्छ । यो टोलीले स्वतन्त्र रुपमा सम्बन्धित नगरपालिकाको लेखाजोखा गरी सो को प्रतिवेदन स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालय समक्ष प्रस्तुत गर्न पर्नेछ । टोलीको बनौट देहाय बमोजिम हुनेछ :

क्र.सं.	दक्षता प्राप्त क्षेत्र/व्यक्ति	संख्या	अध्ययन गर्ने क्षेत्र	योग्यता	कैफियत
१.	स्थानीय शासन विज्ञ	१	विकेन्द्रीकरण, योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन, संस्थागत विकास, असल शासन, योजना प्रक्रिया र शहरी विकास र शहरी सुशासन	स्नातकोत्तर गरी सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वर्षको अनुभव भएको	उपर्युक्त दुबै व्यक्तिहरु मध्ये योग्यता तथा अनुभवको आधारमा एकजना टोली नेता र एक जना सदस्यको रुपमा रहन सक्नेछन् ।
२	वित्तीय व्यवस्थापन विज्ञ	१	आय व्यय विश्लेषण, बजेट व्यवस्थापन, जिन्सी व्यवस्थापन, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन	स्नातकोत्तर गरी सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वर्षको अनुभव भएको	

नोट :
उक्त टोलीको अतिरिक्त स्थानीय विकास मन्त्रालय, अर्थमन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग र नेपाल नगरपालिका संघका प्रतिनिधिहरु लेखा जोखा मूल्याङ्कनको क्रममा सहभागी हुन सक्ने छन् ।

४.६ लेखाजोखा गर्ने विधि

मूल्याङ्कन तथा लेखाजोखा गर्ने टोली नगरपालिकामा पुग्नु अगावै सम्बन्धित नगरपालिकालाई न्यूनतम शर्त कार्यसम्पादन मापनका सूचक, विधि र टोली पुग्ने समयको जानकारी भए नभएको निश्चित गर्नु पर्दछ । नगरमा अध्ययन टोली पुगेपछि सर्वप्रथम नगरपालिकाका सम्बन्धित कर्मचारी र राजनीतिक दल लगायत सरोकारवालाहरु समेतको वैठक बसाली अभिमूखीकरण गर्नु पर्नेछ । उक्त बैठक गोष्ठीमा सूचकको व्याख्या, मूल्याङ्कनले भविष्यमा पार्ने असरहरु, आवश्यक पर्ने कागजात, कागजात कोसँग कहिलेसम्ममा प्राप्त गर्ने भनी प्रष्ट जानकारी दिनुपर्दछ ।

MCPM मापनका सूचक अनुसारका सूचना तथा कागजातहरु सम्बन्धित शाखा/उपशाखा र इकाई आदिबाट संकलन गर्नु पर्दछ । संकलित कागजात जाँचबुझ गरी प्रमाणित गराई लिनु पर्दछ । आवश्यकता अनुसार केही सूचकको स्थलगत अध्ययन गर्नु पर्दछ भने कुनै सूचक बारेमा सम्बन्धित सरोकारवालासंग छलफल गर्नुपर्ने हुन सक्दछ । जस्तो नगरपालिका भित्रकै संगठनात्मक संरचना बमोजिमका शाखा तथा ईकाइहरुको स्थिति र फिल्डमा योजनागत सार्वजनिक परीक्षण भए नभएको स्थिति आदिको स्थलगत अध्ययन गर्नुपर्नेछ ।
न्यूनतम शर्तको मूल्यांकन गर्दा तोकिए अनुसारका कागजात वा अन्य कुनै ठोस प्रमाणबाट पुष्टि हुन नसकेमा न्यूनतम शर्त पूरा नभएको मानिनेछ । त्यस्तै कार्यसम्पादन मापनको हकमा तोकिएको आधारमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

४.७ लेखाजोखाको नतीजा उपर सुनुवाई सम्बन्धी व्यवस्था

मूल्याङ्कन टोलीले न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको लेखाजोखा कार्य सम्पन्न गरेपछि सो को प्रारम्भिक प्रतिवेदन स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयमा बुझाउने छ । सचिवालयले सो प्रतिवेदन र त्यसबाट अनुदान तथा अन्य स्रोतमा पर्न सक्ने असर बारे सम्बन्धित नगरपालिकालाई यथासिघ्र जानकारी गराउने छ । कुनै नगरपालिकाले मूल्याङ्कन टोलीको नतिजा उपर चित्त नबुझेमा जानकारी प्राप्त भएको १५ दिन भित्र पुष्ट्याइँ तथा सबुत/प्रमाण सहित वित्तीय आयोगको सचिवालयमा पुनरावेदन (Appeal) गर्न सक्नेछन् । पुनरावेदन सुन्ने अधिकारी (स्थानीय विकास मन्त्रालयका सचिव) ले यस्तो पुनरावेदन माथि देहाय बमोजिम पुनःविचार गरी अन्तिम निर्णय दिनेछन् :

(क) सबुत/प्रमाण विना गरिएको उजुरमा कुनै सुनुवाई/पुनःविचार गरिने छैन ।

(ख) यदि पुनरावेदन गर्ने स्थानीय निकायले पर्याप्त सबुत/प्रमाण सहित पुनरावेदन गरेको अवस्थामा निम्नलिखित प्रक्रिया अपनाइनेछ :

- लेखाजोखा गर्ने टोली र संस्थासँग आवश्यक थप जानकारी माग्ने ।
- सो जानकारीवाट पनि स्थिति स्पष्ट नभएमा अर्को टोलीबाट पुनः लेखाजोखा र विश्लेषण गराउने ।
- यसरी पुनरावलोकनकर्ताले पुनः लेखा जोखा र विश्लेषण जाँचबुझ गरी गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

कुनै नगरपालिकाले गरेको पुनरावेदन सही ठहरेमा थप मूल्यांकन टोली पठाउंदाको खर्च आयोगले व्यहोर्ने छ । तर त्यस्तो पुनरावेदन सही नठहरिएमा थप मूल्यांकन टोली पठाउंदाको खर्च सम्बन्धित नगरपालिकाले नै व्यहोर्नु पर्नेछ । नगरपालिकाले सो रकम नपठाएमा नगरपालिकालाई प्रदान गरिने अनुदान वा निकासा हुने अन्य स्रोतबाट कट्टा गरिनेछ । पहिले गरेको मूल्यांकनमा गम्भीर त्रुटि देखिएमा त्यसरी मूल्यांकन गर्ने मूल्यांकन कर्ताको अभिलेख राखी आगामी कार्यक्रममा समावेश गरिने छैन ।

४.८ लेखाजोखा गर्ने खर्चको व्यवस्था

न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादनको वार्षिक मूल्यांकनको आधारमा अनुदान प्रदान गर्ने गरिएमा त्यसले नगरपालिकालाई प्रदान गरिने सबै किसिमका सशर्त र निःशर्त अनुदान, स्थानीय विकास शुल्क, आन्तरिक आय, दातृ संस्थाबाट प्राप्त सहयोग र राजश्व वाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकममा समेत असर पार्दछ । साथै MCPM मूल्याङ्कनको नतिजाले नगरपालिकालाई जनता र करदाता प्रति बढी उत्तरदायी, जिम्मेवार र सम्वेदनशील तुल्याउन समेत सहयोग गर्दछ ।

देशका सबै नगरपालिकाहरुलाई प्रदान गरिने निशर्त अनुदान तथा स्थानीय विकास शुल्कको रकम लगायत केन्दबाट प्रवाह हुने रकम समेत मूल्याङ्कन नतिजामा आधारित गर्न सकिएमा नगरपालिकाहरुको क्षमता विकसित र सुदृढीकरणमा समेत सहयोग पुग्दछ । हरेक वर्ष न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन मापन कार्यकालागि श्रोतको आवश्यकता पर्दछ । प्रारम्भमा प्रस्तुती कार्यविधि तर्जुमा गरी यसको परिक्षण मुल्याङ्कनकोलागि प्राविधिक तथा वित्तीय स्रोत स्थानीय प्रयासद्धारा शहरी विकास (gtz/udle) कार्यक्रम बाट उपलव्ध भएको र प्रारम्भिक वर्षहरुमा लेखाजोखा कार्य कार्यान्वयन गर्न स्थानीय विकास तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) बाट उपलब्ध हुन सकेतापनि दीर्घकालिन रुपमा उक्त स्रोत नेपाल सरकार बाट नियमित व्यवस्था गर्नु पर्ने वा नगरपालिकामा वर्षेनी प्रदान गरिने कुल अनुदानको सानो अंश बाट जुटाउनु पर्ने हुन्छ ।

नगरपालिकाहरुलाई यस पद्दतिमा अभ्यस्त बनाउन र मयौदा कार्यविधिका सूचकहरुको परिक्षण गर्न अनुदानसंग आबद्धता नहुने गरी .२०६५ को प्रारम्भमा २ वटा नगरपालिकाहरुमा पूर्व परिक्षण (Pre Test) तथा २०६५ आश्विन कार्त्तिकमा १६ वटा नगरपालिकाहरुमा नमूना परीक्षण (Piloting) गरिएको थियो । यो अनुभवको आधारमा सूचकहरु र कायविधिमा परिमार्जन गरीएको छ । यो कार्यविधि अनुसार आ.व. २०६५/६६ मा सबै नगरपालिकाहरुले आ.व. २०६४/६५ मा गरेको कार्यहरुको मूल्यांकन गरिने छ । यो मूल्यांकनको नतीजाको आधारमा LGCDP कार्यक्रमबाट नगरपालिकालाई आ.व. २०६६/६७ देखि थप अनुदान रकम उपलब्ध हुनेछ । आगामी आ.व.हरुमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने पूंजीगत अनुदान तथा स्थानीय विकास शुल्क रकम निर्धारण समेत न्युनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनको नतिजासंग आवद्ध हुने नीति रहेको छ ।

यस प्रकारको मूल्यांकनबाट नगरपालिकाले गरेको कार्यसम्पादनका विभिन्न क्षेत्रमा कमी कमजोरीहरु तथा सुधारका क्षेत्रहरु समेत पहिल्याउने हुँदा उक्त निकायको समग्र क्षमता विकासको कार्यक्रम संचालन गर्न समेत सहयोग गर्दछ ।

भाग ५

सूचकहरुको मापन तथा अनुदान

५ सूचकहरुको भार तथा मापन[1]

५.१ सूचकहरुको अंक तथा भार :

कार्यसम्पादन मापनमा ५ वटा कार्यक्षेत्र अन्तर्गत ४० वटा सूचकहरु रहेकाछन् । कार्यसम्पादन मापनका सूचक तथा अंक विभाजन एवं भारहरु अनुसूचि-१ बमोजिम रहेकाछन्-

५.२ न्यूनतम शर्त र कार्यसम्पादनको कार्यान्वयनः

(क) यूनतम शर्तको कार्यान्वयनः

न्यूनतम् शर्तलाई आन्तरिकीकरण गर्दै लैजाने प्रयोजनका लागि पहिलो चरणमा १५ वटा सूचकहरु मध्ये १३ वटा सूचकहरुको लेखाजोखा हुनेछ र सो मध्ये कुनै ७ वटा न्यूनतम शर्त का सूचकहरु पूरा गरेमा न्यूनतम शर्त पुरा भएको मानिने छ । यसैगरी दोस्रो बर्षमा कम्तिमा १० वटा र तेस्रो बर्षमा सबै न्यूनतम शर्त पूरा गर्नु पर्ने छ । न्यूनतम शर्त पूरा नगरेमा कार्य सम्पादन मापनमा उच्च अंक प्राप्त गरेपनि अनुदान रकममा थप हुने छैन । यस व्यवस्थाले नगरपालिकालाई न्यूनतम् शर्त पालना गर्न अभ्यस्त गर्दै लग्नेछ ।

नगरपालिकाहरुले पहिलो, दोश्रो तथा तेश्रो वर्षसम्ममा पालना गरिसक्नुपर्ने शर्तहरु :

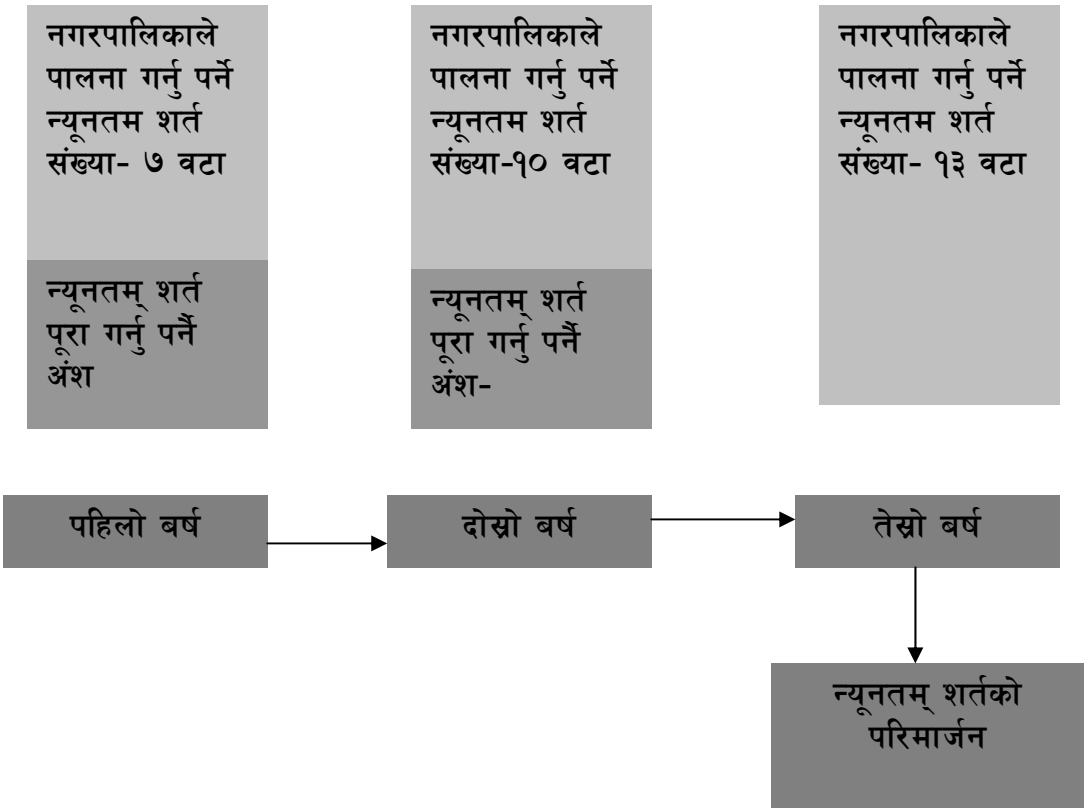

(ख) कार्यसम्पादन मापन नतिजाको कार्यान्वयनः

कार्यसम्पादन मापन नतिजाको विश्लेषणका आधारमा नगरपालिकाले पाउने अनुदान अंक निर्धारण हुनेछ । न्यूनतम शर्त पूरा गरेका मध्ये उच्चतम अंक प्राप्त गरेको आधारमा अनुदान थप गरिनेछ । कार्यसम्पादन सूचकका आधारमा अनुदान वितरण गर्दा सबै नगरपालिकाहरुको औसत अंकलाई आधार लिइने छ ।

५.३ कार्यसम्पादन सूचकहरुको आधारमा अनुदान बाँडफाँड प्रणाली :

बाँडफाँड तरिका यस प्रकार हुनेछ :

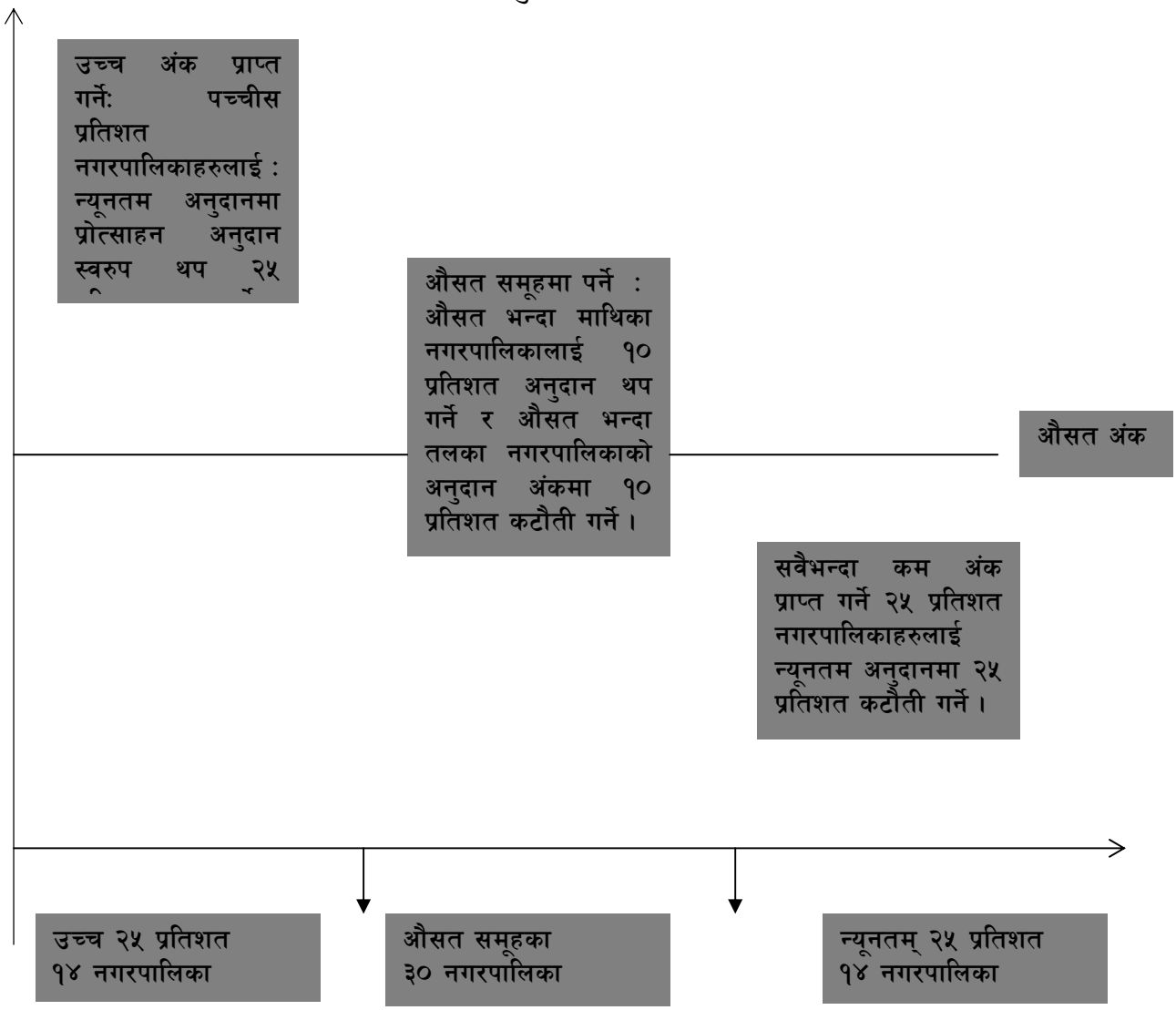

कार्यसम्पादन सूचकको आधारमा अनुदान बाँडफाँड गर्दा देहायका आधारमा गरिने छ-

१. सर्वप्रथम सवै नगरपालिकाले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादनको औसत अंक निर्धारण गरिने छ ।
२. त्यसपछि सवैभन्दाबढी अंक प्राप्त गर्ने १४ वटा नगरपालिकाको पहिचान गरिने छ ।
३. यसपछि सवैभन्दा घटी कार्यसम्पादन अंक प्राप्त गर्ने तल्ला १४ वटा नगरपालिकाको पहिचान गरिने छ ।
४. यसपछि बांकी रहेका ३० वटा नगरपालिकालाई औसत समूहमा समावेश गरिने छ ।
५. औसत समूहका ३० नगरपालिकाहरुलाई दुई उपसमूहमा विभाजन गरिने छ । सोमध्ये पहिलो समूहमा कार्यसम्पादन अंकको औसत अंक भन्दा माथिको अंक प्राप्त गर्ने नगरपालिका रहने छन् भने दोस्रो समूहमा औसत अंक भन्दा कम अंक प्राप्त गर्ने नगरपालिकाहरु समाविष्ट हुनेछन् ।
६. कार्यसम्पादन अकमा उच्च अंक प्राप्त गर्ने २५ प्रतिशत अर्थात १४ वटा नगरपालिकालाई न्यूनतम् अनुदानमा थप २५ प्रतिशत अनुदान प्रोत्साहनको रुपमा उपलव्ध गराइने छ भने कार्यसम्पादन अंकमा न्यून अंक समूहका २५ प्रतिशत वा १४ वटा नगरपालिकाको अनुदानमा २५ प्रतिशत रकम कट्टा गरिने छ ।
७. औसत अंक समूहका ३० नगरपालिकाको हकमा भने औसत अंक भन्दा बढी

अंक हांसिल गर्ने नगरपालिकालाई १० प्रतिशत थप अनुदान र औसत भन्दा कम ल्याउने नगरपालिकालाई अनुदानमा १० प्रतिशत रकम कट्टी गरिने छ ।

८. उच्चतम कार्यसम्पादन समुहमा पर्ने नपाहरुले न्यूनतम शर्त पूरा गरी कार्य सम्पादन मापनमा ५० अंक भन्दा बढी अंक प्राप्त गरेको भए मात्र २५ प्रतिशत थप अनुदान पाउन योग्य हुनेछन् । १० प्रतिशत थप अनुदान को लागि योग्य हुन उत्तिर्णाङ्क ३५ अंक ल्याउनु पर्नेछ ।

५.४ पुरस्कारको व्यवस्था :

(क) न्यूनतम शर्त पुरा गरी कार्य संपादन मापनमा उच्चतम अंक प्राप्त गर्ने ३ नगरपालिकालाई रु १ लाख,

(ख) त्यसपछिको क्रमका ३ नगरपालिकाहरुलाई रु ७५ हजार

उल्लेखित पुरस्कारको रकम सम्बन्धित नगरपालिकाले थप अनुदान वापत प्राप्त रकमबाट नगरपरिषदको निर्णयले उत्कृष्ट कार्य संपादन गर्ने पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप दिनुपर्नेछ ।

अनुसुचिहरु :

अनुसूचि-१

कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरू र अंकभार विवरण

कार्यसम्पादन समूह	सूचक नं.	सूचकको नाम	अंक	भार	भारित अंक	समूहको कूल अंक
१.स्थानीय शासन	१	सहभागितात्मक नगर योजना तर्जुमा	२	२	४	२२
	२	लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण	२	१	२	
	३	सामजिक परिचालन र शहरी गरिवी न्यूनीकरण	२	१	२	
	४	नियमन सेवा व्यवस्थापन	२	१	२	
	५	सूचना व्यवस्थापन र पारदर्शिता	२	२	४	
	६	आचार संहिता र संपत्ति विवरण	२	१	२	
	७	सामाजिक सूरक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन	२	१	२	
	८	निर्देशिकाको पालना तथा प्रतिवेदन	२	१	२	
	९	सामाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई	२	१	२	
२.वित्तीय व्यवस्थापन	१०	राजश्व संभाव्यता अध्ययन र प्रक्षेपण	२	२	४	२८
	११	आयव्ययको यथार्थता र बजेट कार्यान्वयन	२	२	४	
	१२	सम्पत्ति व्यवस्थापन	२	१	२	
	१३	राजश्व प्रशासनको व्यवस्थापन	२	२	४	
	१४	एकीकृत सम्पत्ति कर	२	१	२	
	१५	सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी	२	१	२	
	१६	प्रशासनिक खर्चको अधिकतम सीमा पालना	२	१	२	
	१७	प्रोद्भावी लेखा प्रणाली (Accrual/Accrual Accounting System)	२	१	२	
	१८	धरौटी खाता	२	१	२	
	१९	लेखाको गुणस्तर र पेश्किको अवस्था	२	१	२	
	२०	आर्थिक सहायताको सीमा पालना	२	१	२	
३.योजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन	२१	विषय क्षेत्रगत गूरुयोजना	२	१	२	१८
	२२	संभाव्यता अध्ययन	२	१	२	
	२३	बार्षिक कार्य तालिका	२	२	४	
	२४	जाँचपास तथा फरफारक	२	१	२	
	२५	मर्मत संभार व्यवस्था	२	२	४	
	२६	सार्वजनिक परीक्षण	२	१	२	
	२७	प्रभाव मूल्याङ्कन	२	१	२	
४.संगठन तथा जनशक्ति विकास	२८	संगठनात्मक क्षमता विकास	२	२	४	१४
	२९	कर्मचारीको कार्य विवरण	२	१	२	
	३०	विनियम कार्यविधि निर्देशिकाहरु	२	१	२	
	३१	कर्मचारीको मासिक बैठक	२	१	२	
	३२	कर्मचारी कल्याण कोष	२	१	२	
	३३	करारमा सेवा व्यवस्थापन	२	१	२	
५.शहरी आधारभुत सेवा व्यवस्थापन	३४	सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन	२	२	४	१८
	३५	पार्क, हरियाली र वातावरण व्यवस्थापन	२	१	२	
	३६	सवारी साधन पार्कीङ्ग व्यवस्था	२	१	२	
	३७	मासु पसल तथा पशु बधशालाको व्यवस्था	२	१	२	
	३८	जनस्वास्थ्यको प्रबर्द्धन	२	१	२	
	३९	आकस्मिक सेवा/प्रकोप व्यवस्थापन	२	२	४	
	४०	पंजिकरण व्यवस्थापन	२	१	२	
		जम्मा	८०		१००	१००

अनुसुचि-२

न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको लागि नगरपालिकाहरुलाई गरीएको समुह विभाजन :

सबै नगरपालिकाहरुको मुल्यांकनको लागि देहाय बमोजिम १५ वटा समुहमा वर्गिकरण गरिएको छ ।

समुह नं.	नगरपालिकाहरु	नगरपालिकाहरुको संख्या
१	इलाम, मेचीनगर, भद्रपुर, दमक	४
२	इटहरी, धरान, धनकुटा ,खाँदबारी,	४
३	विराटनगर, इनरुवा, राजविराज, त्रियुगा	४
४	सिराहा, लहान, जनकपुर ,जलेश्वर,	४
५	मलगंवा, गौर, कमलामाई	३
६	बिरगंज कलैया, रत्ननगर, भरतपुर	४
७	काठमाण्डौ, किर्तिपुर, हेटौडा,	३
८	ललितपुर, भक्तपुर, मध्यपुर, बिदुर	४
९	धुलिखेल, बनेपा, पनौती, भिमेश्वर	४
१०	गोरखा, व्यास, लेखनाथ, पोखरा	४
११	बाग्लुङ्ग, पुतलीबजार, वालिङ्ग, तानसेन	४
१२	बुटबल, रामग्राम, सिद्धार्थनगर, कपिलबस्तु	४
१३	दाङ्ग घोराही, तुलसीपुर, बीरेन्द्रनगर, नारायण	४
१४	नेपालगञ्ज, गुलरीया, ठीकापुर, धनगढी	४
१५	अमरगढी, दिपायल सिलगढी, दशरथचन्द, भिमदत्त नगर	४

अनुसूची-३

नगरपालिकाको न्यूनतम शर्तहरु (MCs) को सूचक मापनको नतिजा तालिका

नगरपालिकाको नाम ठेगाना :
मूल्याङ्कन गर्ने संस्थाको नाम :
मूल्याङ्कन गरेको मिति :

१) स्थानीय शासन विज्ञको नाम,
२) वित्तीय ब्यवस्थापन विज्ञ,
३) प्रतिनिधि, स्था.वि.म.,

कार्य क्षेत्र	सूचक नं.	सूचकको व्याख्या	न्यूनतम शर्त पूरा गरेको/ नगरेको	पुष्ट्याई र कैफियत
स्थानीय शासन	१	योजना तथा बजेट स्विकृति - गत आ.व.को नगरपरिषद्बाट चालू आर्थिक वर्षको कार्यक्रम र वजेट स्वीकृत गरेको हुनु पर्ने ।		
	२	प्रगति समीक्षा - नगरपालिकाले नगरस्तरीय आयोजनाको त्रैमासिक वा वार्षिक प्रगति समीक्षा गरेको हुनुपर्ने ।		
वित्तीय व्यवस्थापन	३	नगरपालिका कोष - नगरपालिकाको नाममा प्राप्त हुने सवै प्रकारको आम्दानी नगरपालिका कोष (Municipal Development Fund) मा दाखिला गरेको हुनुपर्ने ।		
	४	कर तथा आयस्रोतका अभिलेख बिवरण - नगरपालिकाले कर तथा आय प्रयोजनका लागि विश्लेषण तालिका नं ४ मा उल्लेखित आय शीर्षकहरुको अभिलेख ब्यवस्थित गरी राखेको हुनु पर्ने ।		
	५	लेखा परीक्षण ब्यवस्था -नगरपालिकाले गत आ.व. भन्दा अघिल्लो आ.व.को सम्पूर्ण आय व्यय विवरणको अन्तिम लेखा परीक्षण गत आ.व. भित्रमा सम्पन्न गरेको हुनुपर्ने ।		
	६	खरिद योजना -सार्वजनिक खरिदको गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनु पर्ने ।		
वित्तीय व्ण्वस्थापन	७	जिन्सी व्यवस्थापन -नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली-२०६४ को परिच्छेद १० बमोजिम जिन्सिको व्यवस्थापन गरी नियम २१४ (१) बमोजिम जिन्सी निरीक्षण गराई उपनियम (२), (३) र (४) बमोजिम प्रतिवेदन तथा उक्त परिच्छेद बमोजिम कारवाही गरेको हुनु पर्ने छ ।		
	८	वेरुजुको अभिलेख र फर्छौटको कारवाही - नगरपालिकाले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली-२०६४ को नियम २०३ .बमोजिम लेखा परिक्षण गराई वेरुजुको लगत तयार गरी अद्यावधिक गरेको हुनु पर्ने छ । ऐ.को नियम २०४(२) बमोजिम लगत तथा कारवाहीको विवरण सहित बरबुझारथ गरेको हुनु पर्दछ ।		

कार्य क्षेत्र	सूचक नं.	सूचकको व्याख्या	न्यूनतम शर्त पूरा गरेको/ नगरेको	पुष्ट्याई र कैफियत
सेवा प्रवाह र पारदर्शिता	९	नागरिक वडापत्र -नगरपालिकाले सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन २०६४ अनुसार नागरिक बडापत्र जारी गरी कार्यान्वन गरेको हुनु पर्ने छ।		
	१०	भवन निर्माण अनुमति र नक्सा पास सम्बन्धि व्यवस्था- नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा भवन निर्माण सम्वन्धि नक्सा पास मापदण्ड र कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनु पर्ने।		
	११	आय-व्यय र कर दस्तुरका दरहरु सार्वजनिक गर्ने - नगरपालिकाको आय-व्यय र कर दस्तुरका दरहरु प्रकाशित गरी सबैको जानकारीमा ल्याएको हुनु पर्ने।		
समितिको गठन र क्रियाशिलता	१२	लेखा समितिको गठन र क्रियाशिलता - स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ९४(२) बमोजिम लेखा समिति गठन भई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम ११६ बमोजिम क्रियाशिल भएको हुनु पर्नेछ।		*(यो सूचक जनप्रतिनिधि वहाल भएको अवस्थामा मात्र लागु हुनेछ।)*
	१३	नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समिति गठन र क्रियाशिलता - स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को ११८क बमोजिम नगरस्तरिय राजस्व परामर्श समिति गठन भै क्रियाशील भएको हुनु पर्ने।		
	१४	सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिको गठन र क्रियाशिलता - स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम र १३९(१) बमोजिम उक्त समिति गठन भै क्रियाशिल भएको हुनु पर्ने।		*(यो सूचक जनप्रतिनिधि वहाल भएको अवस्थामा मात्र लागु हुनेछ)*
	१५	पदपूर्ति समितिको गठन र क्रियाशिलता - स्थानीय स्वायत्त शासन नियमाबली २०५६ को नियम २१५ बमोजिम नगरपालिकाको पदपुर्ति समिति गठन भै क्रियाशिल भएको हुनु पर्ने।		

नोट चालु वर्ष भन्नाले आ व ०६५।६६ लाई जनाउछ भने गत वर्ष भन्नाले आ व ०६४।६५ लाई जनाउछ।

अनुसूची-४

कार्यसम्पादन मापन (PMs) को एकीकृत मूल्याङ्कन नतिजा तालिकाः

नगरपालिकाको नामः

कार्य सम्पादन समूह	सूचक नं.	सूचकको नाम	प्राप्तांक	भार	भारित प्राप्तांक	समूहको कूल अंक
१.स्थानीय शासन	१	सहभागितात्मक नगर योजना तर्जुमा		२		
	२	लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण		१		
	३	सामजिक परिचालन र शहरी गरिवी न्यूनीकरण		१		
	४	नियमन सेवा व्यवस्थापन		१		
	५	सूचना व्यवस्थापन र पारदर्शिता		२		
	६	आचार संहिता र संपत्ति विवरण		१		
	७	सामाजिक सूरक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन		१		
	८	निर्देशिकाको पालना तथा प्रतिवेदन		१		
	९	सामाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई		१		
२.वित्तीय व्यवस्थापन	१०	राजश्व संभाव्यता अध्ययन र प्रक्षेपण		२		
	११	आयव्ययको यथार्थता र बजेट कार्यान्वयन		२		
	१२	सम्पत्ति व्यवस्थापन		१		
	१३	राजश्व प्रशासनको व्यवस्थापन		२		
	१४	एकीकृत सम्पत्ति कर		१		
	१५	सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारी		१		
	१६	प्रशासनिक खर्चको अधिकतम सीमा पालना		१		
	१७	प्रोद्भावी लेखा प्रणाली (Accrual Accounting System)		१		
	१८	धरौटी खाता		१		
	१९	लेखाको गुणस्तर र पेशिकको अवस्था		१		
	२०	आर्थिक सहायताको सीमा पालना		१		
३.योजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन	२१	विषय क्षेत्रगत गूरुयोजना		१		
	२२	संभाव्यता अध्ययन		१		
	२३	बार्षिक कार्य तालिका		२		
	२४	जाँचपास तथा फरफारक		१		
	२५	मर्मत संभार व्यवस्था		२		
	२६	सार्वजनिक परीक्षण		१		
	२७	प्रभाव मूल्याङ्कन		१		
४.संगठन तथा जनशक्ति विकास	२८	संगठनात्मक क्षमता विकास		२		
	२९	कर्मचारीको कार्य विवरण		१		
	३०	विनियम कार्यविधि निर्देशिकाहरु		१		
	३१	कर्मचारीको मासिक बैठक		१		
	३२	कर्मचारी कल्याण कोष		१		
	३३	करारमा सेवा व्यवस्थापन		१		
५.शहरी आधारभुत सेवा व्यवस्थापन	३४	सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन		२		
	३५	पार्क, हरियाली र वातावरण व्यवस्थापन		१		
	३६	सवारी साधन पार्कीङ्ग व्यवस्था		१		
	३७	मासु पसल तथा पशु बधशालाको व्यवस्था		१		
	३८	जनस्वास्थ्यको प्रबर्द्धन		१		
	३९	आकस्मिक सेवा/प्रकोप व्यवस्थापन		२		
	४०	पंजिकरण व्यवस्थापन		१		

अनुसूचि-५

अनुदान बांडफांडकोलागि नगरपालिकाहरुको बर्गीकरण :

नगरपालिकाको नाम	प्राप्त भारित अंक	औसत अंक	Rank	बर्गीकृत समूह
			१	उच्च अंक समूह
			२	
			३	
			४	
			५	
			६	
			७	
			८	
			९	
			१०	
			११	
			१२	
			१३	
			१४	
			१५	औसत अंक समूह
			१६	
			१७	
			१८	
			१९	
			२०	
			२१	
			२२	
			२३	
			२४	
			२५	
			२६	
			२७	
			२८	
			२९	
			३०	
			३१	
			३२	
			३३	
			३४	
			३५	
			३६	
			३७	
			३८	
			३९	
			४०	

			४१	
			४२	
			४३	
			४४	
			४५	
			४६	न्यून अंक समूह
			४७	
			४८	
			४९	
			४९	
			५०	
			५१	
			५२	
			५३	
			५४	
			५५	
			५६	
			५७	
			५८	

***